

**ፈጣሪያችንና አምላካችን ኢየሱስ መሲሕ፡
 ምንጊዜም ከማትለየው፡ ከእግዚአብሔር ቅድስት እናቱና እናታችን
 ድንግል ማርያም ጋር፡ አስቀድሞ፡ በዓለ-ኢትዮጵያ፤
 አከታትሎም፡ ተዝካራ-ኪዳነ ምሕረትንና ዓቢይ-ጾምን አስፈጽሞ፡
 ለዘንድሮው በዓለ-ሆሣዕናና ዝክረ-ሰሙን ሕማማት፡
 እንኳን፡ በያለንበት፡ በደገና አደረሰን!**

**የ፪ሺ፱ ዓመተ ምሕረት
 የሕማማት መልእክትና ሥርዓተ ጸሎት።**

ይድረስ፡- በምድርና በሰማያት በመላችው፡ በኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ዕቅድ ውስጥ፡ የእግዚአብሔርና የኢትዮጵያ ልጆች፡ ነጋሢዎች፡ ካህናት ኾናችሁ፡ "ኢትዮጵያ" በተባለችው አገር ሠፍራችሁ፤ በኪዳናዊው ኢትዮጵያዊ የጨውነት ህልውናችሁና የመብራትነት ተልእኳችሁም፡ አልጫና ጨለማ በኾነው፡ በዓለሙ ኹሉ አህጉራት፡ በመለኮታዊው ዕቅድ ተዘርታችሁና ተሠራጭታችሁ፤ ተልካችሁና ተመድባችሁ፡ በቀዳማዊቷ የትንሣኤና በዘለዓለማዊቷ የሰንበት ሕይወት ለምትኖሩ፡ ኪዳናውያት እኅቶችና ኪዳናውያን ወንድሞች!

በአሸናፊው እግዚአብሔርና በቅድስት እናቱ ድንግል ማርያም ስም፡ ኢትዮጵያዊውን ሰላምታችንን፡ በያላችሁበት የምናቀርብላችሁ፡ በሐሜት ነው።

ከ“ጾመ ኢትዮጵያ” ጋር ተያይዞ የመጣውን “ዓቢይ ጾምን” (ሁዳዴን)፡ ዓቅማችንና የኑሮ ኹኔታችን በፈቀደልን መጠን፡ በዚያው በጀመርነው፡ በ“በዓለ-ኢትዮጵያ” መንፈስና ሥርዓተ መቀጠላችን ይታወሳል፤ እንደዚያ አድርገን በመቀጠላችንም፡ መልእክቷንና ሥርዓተ ጸሎቷን፡ ቀደም ባለው ጽሑፋችን፡ በሰፊ ሐተታ ካቀረብናት፡ ከዚች፡ ከሆሣዕናዋ ዘለዓለማዊት ሰንበት፡ እነሆ፡ በእግዚአብሔር ቸርነት፡ ልንደርስ ችለናል።

እንግዲህ፡ ዘንድሮ፡ ከመጋቢት ፳፬ ቀን የሆሣዕና እሑድ ማታ ጀምሮ፡ ፈጣሪያችን፡ በዕረፍቱ አክብሮ፡ ዘለዓለማዊት እስካደረጋት፡ እስከመጋቢት ፴ ቀን ዕለተ ሰንበት ማታ፤ ፳፻፱ ዓ. ም. ድረስ ያለው ሳምንት፡ "ሰሙን ሕማማት" ተብሎ፡ የሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ፡ የመስቀል መከራዎቹ የሚታሰቡበት ሰዎን በመኾኑ፡ የመታሰቢያው ጾም፤ ጸሎቱና ስግደቱ ተጠናክሮ የሚበዛበት፤ ደግሞም፡ የጸሎቱ ዓይነትና የዜማው ስልት፡ ከጾመ ኢትዮጵያውና ከዓቢይ ጾሙ የተለየ መኾኑን ተገንዝባችሁ፡ ቀደም ብለን፡ በጀመርንበትና እስከዚህ ባደረስንበት፡ በዚያ የጾም ይዘት፡ በይበልጥ ተጠምደን፤ በጸሎቱ ጽናትም፡ በይበልጥ ተመሥጠን፤ በስግደቱም መጠን፡ በይበልጥ ተጠናክረን የምናካኪደው ቢኾን ይመረጣል።

ስለሳምንቱ ምንነት የሚያብራራውን ሐተታ፥ እንዲሁም፡ የምንባቦቹን ዝርዝር የያዘው፡ የሰሙኑ ሕማማት ሥርዓተ ጸሎት፡ ከዜማዎቹ ቅንብር ቅርጽ-ድምፅ ጋር፡ እንደሚከተለው፡ በየመልኩ ተዘጋጅቶላችኋልና፡ ተከታተሉት!

"መሲሕ" የሚለው የግእዙ ቃል፡ በግሪክኛው፡ "ክርስቶስ" ነው።

ሰሙኑ ሕማማት

ከዕለተ ትንሣኤ በፊት፡ ከሆሳዕና እሑድ ማታ፡ "ዘአክበራ፥ ወአልዓላ እግዚእነ በዕረፍቱ፥ ወዘረሰያ ዘለዓለማዊት!

"ፈጣሪያችን፡ በዕረፍቱ፡ አክብሮና አልቆ፡ ዘለዓለማዊት አደረጋት!" እስከተባለላት፡ እስከዕለተ ሰንበት ማታ ድረስ ያለው ሰሞን፡ "ሰሙኑ ሕማማት" ይባላል።

አምላካችና ሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ፡ እኛን፡ ሰዎችን፡ ከዲያብሎስ ገዢነት፥ ከኃጢአት ቀንበርና ከሞት ፍዳ፡ ነጻ ሊያወጣን፡ ራሱን፡ ለፍጥረቱ ቤዛ አድርጎ በመሠዋት፡ በተለይ፡ ከምሴተ ሐሙስ (ከሐሙስ ማታ) ጀምሮ፡ የትንሣኤው ብርሃን እስከበራባት፡ እስከሰንበት እኩለ ሌሊት ድረስ፡ የተቀበላቸውን ልዩ ልዩ መከራዎች በማሰብ፡ በግልም ሾነ፡ በማኅበር ተወስነን የምናሳልፈው ሳምንት ነው፤ ደግሞም፡ እየራሳችንን፡ በሥጋም፥ በነፍስም፥ በመንፈስም፡ የእርሱ ሥቃይ ተካፋዮች በማድረግ፡ በፍጹም ትሕትናና ንስሐ፥ በተለየ ጾምና ጸሎት፥ በብዙ ስግደትና በእርሱ ፍቅር ተጠምደን የምንሰነብትበት ስለሾነ፡ "ሰሙኑ ሕማማት"፥ ወይም፡ "የኢየሱስ መከራዎች መታሰቢያ ሳምንት" ተብሏል።

ይህ ሳምንት፡ እርሱ፡ ኢየሱስ መሲሕ፡ በአስቆሮታዊው ይሁዳ መሪነትና ጠቋሚነት፡ በአይሁድና በሮማውያን ወታደሮች ተይዞ፥ የፊጥኝም ታሥሮ፥ በዕለተ ዓርብ፡ በአደባባይ ሲንገላታ ከዋለ በኋላ፡ ተገርፎና ዕርቃኑን በመስቀል ላይ ተሰቅሎ፡ የሾህ አክሊልን ከተቀዳጀው ራሱና በጦር ከተወጋ ጎኑ፡ ደሙን ያፈሰሰበት፥ በመጨረሻም፡ "ተፈጸመ!" ብሎ፡ በሰውነቱ፡ የሞት ጽዋን የተቀበለበት ነው። በዚያ አካለ ሥጋውም፡ ወደመቃብር ወርዶ፡ በሥነ ፍጥረት ዝግጅቱ ጊዜ፡ ራሱ የሠራትን ዕለተ ሰንበቱን፡ በዕረፍቱ ሲያከብራት፡ በአካለ ነፍሱ ደግሞ፡ ወደሲኦል ወርዶ፡ ላመኑበት ነፍሳት፡ ነጻ የመውጣታቸውን ምሥራች የሰበከበት ነው።

ከደስታ በፊት፡ ፈተና መኖሩ፥ እንዲሁም፡ ያለመከራ ጸጋ፥ ያለድካም ዋጋ የማይገኝ መኾኑን እንዳንዘነጋ፡ እኛ፡ በቅዱሱ ኪዳን፡ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ የእግዚአብሔር እና የኢትዮጵያ ልጆች፡ የሕማማትን ሳምንት፡ በተለየ ጥልቅና ጥብቅ መንፈሳዊ ሥርዓት እናሳልፈዋለን፤ ፋሲካውን፡ በታላቅ ጉጉት፥ የትንሣኤውንም በዓል፡ በጥልቅ ስሜት እንድንጠብቀው የሚያደርገን፡ ይኸው ይዘታችን ነው።

አዎን! እኛ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ በጾመ ፍልሰታ፡ ለቃል ኪዳን እናታችን፡ ለቅድስት ድንግል ማርያም፥ በሰሙነ ሕማማት ደግሞ፡ ለቃል ኪዳን አባታችን፡ ለኢየሱስ መሲሕ የምንገልጸው የፍቅር ስሜት፡ ሰው ለኾነው አምላክና እርሱን ለወለደችው እናቱ፡ እግዝእተብሔር እም ድንግል ማርያም፡ ያለን ፍቅር፡ ፍጹም መኾኑን ያስረዳል።

እነዚህ፡ የሰሙነ ሕማማት ቀኖች፡ ለእኛ፡ ለኪዳናውያንና ለኪዳናውያት የእግዚአብሔርና የኢትዮጵያ ልጆች፡ በኢትዮጵያ ላሉትና በምድር ላይ፡ በያለበት ለተበታተኑት ወገኖቻችን፥ ለአገራችን፥ እንዲሁም፡ እኒሁ፡ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ወገኖቻችን ለሚኖሩባቸው አህጉር፥ ለመላውም ዓለም ደኅንነትና ሰላም የምንጸልይባቸው፥ ከፈጣሪያችንም ጋር ያለንን ሕያው ቃል ኪዳን የምናጠናክርባቸው ናቸው። ሰሙነ ሕማማትን፡ ከጾመ አርብዓ ቀጥለን የምንጸመው፡ ሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ ተጠምቆና የአርባ ቀኖች ጾሙን ፈጽሞ፡ በትምህርቱና በተአምራቱ፡ ማንነቱን ካሳወቀ በኋላ፡ ሰው ኾኖ፡ ወደዚህ ዓለም የመጣበትን፡ የመጨረሻውን የቤዛነት ዓላማውን፡ በመከራና በሥቃይ የፈጸመባቸው ዕለታት የሚገኙባት ሳምንት በመኾኗ፡ ያን እውነታ እናዘክርባታለን።

እውነተኛው መምህር፡ ኢየሱስ መሲሕ፡ ለሕዝቡ ከተናገራቸው ቃላት መካከል፡ "ወአንሰ፡ በእንተ ዝንቱ ተወለድኩ፤ ወእንበይነ ዝንቱ መጻእኩ ውስተ ዓለም፡ ከመ እኩን ሰማዕተ፡ በጽድቅ፤ ወኩሉ ዘእምጽድቅ፡ ውእቱ፡ ይሰምዐኒ ቃልየ። ...አነ ውእቱ ብርሃኑ ለዓለም። ...ወዝ ውእቱ ኩነኒሁ፤ እስመ ብርሃን መጽአ ውስተ ዓለም፤ ወአብደረ ሰብእ፡ ጽልመተ፡ እምብርሃን፡ እስመ እኩይ ምግባሩ። እስመ ኩሉ፡ ዘእኩይ ምግባሩ፡ ይጸልእ ብርሃነ፤ ወኢይመጽእ ኅበ ብርሃን፡ ከመ ኢይትከሠቶ ምግባሩ፤ እስመ እኩይ ውእቱ።ወዘሰ፡ ጽድቀ ይገብር፡ ይመጽእ ኅበ ብርሃን፡ ከመ ያስተርኢ ምግባሩ፤ እስመ በእንተ እግዚአብሔር ይገብር። እኔ፡ ለእውነት ልመሰክር ተወልጃለሁ፤ ስለዚህም፡ ወደዓለም መጥቻለሁ፤ ከእውነት የኾነ ኹሉ፡ ድምዳሜን ይሰማል። ...እኔ የዓለም ብርሃን ነኝ። ...ብርሃን ወደዓለም ስለመጣ፥ ሰዎችም፡ ሥራቸው ክፉ ነበርና፥ ከብርሃን ይልቅ፡ ጨለማን ስለወደዱ፡ ፍርዱ ይህ ነው።። ክፉን የሚያደርግ ኹሉ፡ ብርሃንን ይጠላልና፤ ሥራውም እንዳይገለጥ፡ ወደብርሃን አይመጣም። እውነትን የሚያደርግ ግን፡ ሥራው፡ በእግዚአብሔር ተደርጎ እንደኾነ ይገለጥ ዘንድ፡ ወደብርሃን ይመጣል።" የሚለው ይገኛል።

እንዲህ እያለ የመጣላቸውን እርሱን፡ ኢየሱስ መሲሕን፡ የአይሁድ ካህናት አለቆችና ሊቃውንት፥ የሕዝቡም ሽማግሌዎች፡ ሥልጣናቸውን፥ ክብራቸውንና ጥቅማቸውን፡ ይጠብቁበት የነበረው፡ ሰው ሠራሽ ሥርዓታቸው ሊፈራርስባቸው መኾኑን ከተገነዘቡበት ጊዜ ጀምሮ፡ ጽኑ ቅንዓት አድርገው፡ በተንኮልና በሐሰት አስይዘው፥ በአረማውያኑ ሮማውያን እጅ ሊያስገድሉት፡ ምክንያት ሲፈልጉ ቆይተው ነበር። (ዮሐ. ፫፥ ፲፱-፳፩፤ ፳፥ ፲፪፤ ፲፰፥ ፴፯)

ሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ፡ ዘለዓለማዊው የጽዮን ንጉሥ በመኾኑ፡ እንደነቢያት ቃል፡ "ሆሣዕና ለወልደ ዳዊት! ቡሩክ ዘይመጽእ በስመ እግዚአብሔር! ሆሣዕና በአርያም! ሆሣዕና ለዳዊት ልጅ! በእግዚአብሔር ስም የሚመጣ፡ ቡሩክ ነው! ሆሣዕና በአርያም!" የሚለውን የምስጋና ቃል፡ ከደቀ መዛሙርቱና ዘንባባ ይዘው ከተከተሉት ሕዝብ፣ ከሕፃናትና ከድንጋዮች ሳይቀር እየተቀበለ፡ በአህያዋና በውርንጫዋ ላይ ተቀምጦ፡ በፍጹም ትሕትና፡ ወደኢየሩሳሌም ከገባ በኋላ፡ "ቤትየሰ፡ ቤተ ጸሎት ይሰመይ! ወአንትሙሰ፡ ረሰይክምዎ፡ በአተ ፈያት ወሰረቅት! ቤቴ፡ 'የጸሎት ቤት' ትባላለች!፤ ተብሎ ተጽፎአል፤ እናንተ ግን፡ የወንበዴዎች ዋሻ አደረጋችኋት!" ብሎ፡ ቤተ መቅደሱን፡ የገንዘብ መሰብሰቢያ መደብር ያደረጉትን ሰዎች፡ ከነዕቃቸውና ገበታቸው፡ በሥልጣኑ ባስወጣበት ዕለት፡ ያ፡ የቅንጋታቸው ጽዋ ሞላ።

የአይሁድ ካህናት አለቆችና ሊቃውንት፣ የሕዝቡም ሽማግሎች፡ ኢየሱስ መሲሕን፡ የት፣ በምን ሰዓትና እንዴት እንደሚይዙት፡ ከዚያች ዕለት አንሥተው፡ ይደልቱ ጀመር፤ ሰኞና ማግሰኞ ተመካክረው፡ ረቡዕ፡ ነገራቸውን ቆረጡ። እንዲያሲዛቸውም፡ ከአስቆሮቱ ይሁዳ ጋር፡ በሰላሣ ብር ተስማሙ። ከኹለቱ፡ ማለትም፡ ከሳምንቱ፡ የረቡዕና የዓርብ ጾመ ድኅነት ዕለታት መካከል፡ የመጀመሪያዋ የኾነችው፡ "ረቡዕ"፡ የምትጾመው በዚህ ምክንያት ነው፤ ተከታይዋ "ዓርብ" በስቅለቱ ምክንያት እንደምትጾም ኹሉ።(ማቴ. ፳፩፥ ፱-፲፫።)

፩. ጸሎተ ሓሙስ/ምሴተ ሓሙስ/የሓሙስ ምሽት።

ሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ፡ በተቃዋሚዎቹ ተንኮልና ኃይል ተይዞ፡ ወደሊቃነ ካህናቱ ሸንጎና ወደሮማውያን የፍርድ አደባባይ የሚቀርብበት ጊዜ እንደደረሰ ዐውቆ፡ ቅዱሳን ሓዋርያቱን፡ ለመጨረሻዋ የፋሲካ ራት ሰበሰባቸው፤ ያችም ዕለት፡ "ጸሎተ ሓሙስ"፡ ወይም "ምሴተ ሓሙስ"፡ ማለትም፡ "የሓሙስ ምሽት" በሚል ስያሜ የምትታወቀው ናት። የምሥጢራተ ቊርባንንና ክህነትን ሥርዓታት የመሠረተባትና ያስተማረባት፣ ያሳየባትና የፈጸመባት፣ ከሓዋርያቱም ጋር የመጨረሻውን የኅብረት መዝሙርንና ጸሎትን ያደረገባት ስለኾነች፡ "ጸሎተ ሓሙስ" ማለትም፡ "የሓሙስ ጸሎት" ተብላ ትዘከራለች።

በዚያች ራት ላይ፡ በአራቱ የአይሁድ ሕግ መሠረት ሲካኼድ የቆየውን፡ የብሉዩን (አሮጌውን) ኪዳን የፋሲካ በግ፡ ለመሥዋዕትነት አርዶ የመብላቱን ሥርዓት፡ ለመጨረሻ ጊዜ በመፈጸም አስወገደው፤ በዚያም ምትክ፡ በኢትዮጵያዊው መልክ ጸዴቅ ቃል ኪዳን ምክንያት፡ በኢትዮጵያ ልጆች ዘንድ ተጠብቆ እየተካኸደ የቀጠለው፡ የኅብስተ አኩቴቱና የጽዋዓ በረከቱ ዘለዓለማዊ ሥርዓት፡ ለአዲሱ ኪዳን የቅዱስ ሥጋውና የክቡር ደሙ ቁርባን ይውል ዘንድ አጽድቆ አጸናው። ምሥጢራትን ገለጸ፤ ስለአገልግሎትና ስለትሕትና፡ መመሪያዎችን ሰጠ፤ በአርአያነትም አስተማረ።

ይኸውም፡-

- ሲበሉ፡ ኅብስቱን አንሥቶ፥ ባርኮና ቆርሶ፡ "እንክሙ! ብልዑ! ዝ ውእቱ ሥጋየ! ይህ ሥጋዬ ነው፤ እንካችሁ ብሉ!"፥ ጽዋውንም አመስግኖ፡ "ስትዩ እምኔሁ ኩልክሙ! ዝ ውእቱ ደምየ፡ ዘሓዲስ ሥርዓት፡ ዘይትከወው በእንተ ብዙኅን፡ ለኅድገተ ኃጢአት! ስለብዙዎች፡ ለኃጢአት ይቅርታ የሚፈሰስ፡ የአዲስ ኪዳን ደሜ፡ ይህ ነው፤ ኹላችሁ ከእርሱ ጠጡ!" ብሎ፡ የቅዱስ ቊርባንን ምሥጢርና ሥርዓት፥

- እግራቸውንም በማጠብ፡ "እስመ አርአያየ ወሀብኩክሙ፡ ከመ ትግበሩ አንትሙኒ፡ በከመ ገበርኩ ለክሙ አነ። እኔ፡ ለእናንተ እንዳደረግሁ፡ እናንተ ደግሞ፡ እንዲሁ ታደርጉ ዘንድ፡ ምሳሌ ሰጥቻችኋለሁ!" ብሎ፡ የትሕትና አገልግሎትን፥

- በኑዛዜውም ቃል፡ "ወእሁበክሙ፡ ሐዲስ ትእዛዘ፡ ከመ ትትፋቀሩ በበይናቲክሙ፡ በከመ አነ አፍቀርኩክሙ፡ ከማሁ፡ አንትሙኒ ተፋቀሩ በበይናቲክሙ! ወበዝንቱ፡ የአምረክሙ ኩሉ፡ ከመ አርዳእየ አንትሙ፡ እምከመ ተፋቀርክሙ በበይናቲክሙ። ደቀ መዛሙርቴ እንደኾናችሁ፡ ሰዎች ኹሉ ያውቁ ዘንድ፡ እርስ በእርሳችሁ እንድትዋደዱ፡ እነሆ፡ አዲስ ትእዛዝን ሰጥቻችኋለሁ!" ብሎ፡ ፍቅርን፥

- በጌቴሴማኒ ተይዞ ከመታሠሩ በፊት፡ "ትግሁ ወጸልዩ ከመ ኢትባኡ ውስተ መንሱት! እስመ መንፈስ ይፈቱ፤ ወሥጋ ይደክም። ወደፊተና እንዳትገቡ፡ ትጉ! ጸልዩም! መንፈስስ ተዘጋጅታለች፤ ሥጋ ግን ደካማ ነው፤" ብሎ፡ በሃይማኖት ቆራጥ ኾኖ፡ በጸሎት መትጋትን፡ ራሱ ፈጽሞ፥ ለእነርሱ በማሳየት ነው። (ማቴ. ፳፮፥ ፳፯-፳፰፤ ማ፡ ፱-፱፩። ዮሐ. ፲፫፥ ፲፪-፲፯፤ ማ፱-፴፭።)

ሰሙኅ ሕማማት፡ ይህን ምሥጢሩን ዐውቀን፥ ሥርዓቱን ተቀብለንና ትእዛዙን አክብረን፥ አርአያነቱንም ተከትለን የምንኖር መኾናችንን የምንመረምርበት፥ ለእየራሳችንም ኾነ፡ ለእርሱ፡ በግብር ፈጽመን የምናሳይበት ሳምንት ነው።

ከሕማማት ሰኞ፡ እስከጸሎተ ሓሙስ፡ በጾም ተወስነን፡ በቤተ ክርስቲያን፥ ወይም፡ በእየቤታችን የምናካኸደው፡ የጸሎት፥ የስግደት፥ የኅጽበተ እግርና የቅዳሴ ሥርዓት፥ በጸሎተ ሓሙስ ማታ የሚዘረጋው ገበታ፥ በዚያም፡ የምንሳተፈው ኅብስት (ዳቦው)፡ ይህን የአራቱን የፋሲካ ቂጣ ያስታውሰናል። በተለይም፡ “ጉልባን”፡ ተብሎ የሚዘጋጀው ንፍሮ፡ ሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ፡ ከጌቴሴማኒ የተክል ቦታ ጀምሮ፡ እስከመቃብሩ ድረስ፡ በተቀበላቸው የተለያዩና የበዙ ታላላቅ መከራዎች፡ የሥጋው አካል፡ እንደዚህ፡ በእሳት እንደሚከከው ቅይጥ እህል፡ መኑሣቁሉን ለማዘከር፡ በአንክሮ የምንቀምሰው፡ ምግብ ነው።

፪. ዕለተ ዓርብ - ስቅለት፡-

ሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ፡ ሐሙስ ማታ፡ በወታደሮች ተይዞ፥ የአይሁድ ሊቃነ ካህናት፥ ሊቃውንትና የሕዝቡ ሽማግሌዎች፡ በሸንጎቻቸው ተሰብስበው፡ ሌሊቱን ሙሉ፡ ሲከስሱትና ሲወቅሱት ካደሩ በኋላ፡ በመጨረሻ፡ በመስቀል ስቅለት እንዲቀጣ፡ የበኩላቸውን ፍርድ ሰጥተው፡ ለፍርዱ አፈጻጸም፡ ወደሮማዊው ገዢ፡ ወደጲላጦስ አሳልፈው ሰጡት። አረማዊው ጲላጦስም፡ ምንም እንኳ፡ የሞት ፍርድ እንዲፈጽምበት፡ “ወንጀለኛ” ተብሎ፡ የቀረበለት፡ ኢየሱስ መሲሕ፡ ከሚነገርበት ክስና ውቅስ ኹሉ፡ ፍጹም ንጹሕ መኾኑን ቢያረጋግጥም፥ ከዚህም የተነሣ፡ “ንጹሕ አነ እምደሙ፡ ለዝ ብእሲ ጻድቅ! እኔ ከዚህ እውነተኛ ሰው ደም ንጹሕ ነኝ!” ብሎ፡ እጆቹን፡ በአደባባይ ቢታጠብም፥ በምንም መንገድ ሊያድነው ባለመቻሉ፡ በግፍ ይሰቅሉት ዘንድ፡ “ደሙ ላዕሌነ፥ ወላዕለ ውሉድነ! ደሙ፡ በእኛና በልጆቻችን ላይ ይኹን!” ላሉት ከሳሾቹ፡ መልሶ ሰጥቷቸው ገደሉት፤ አስገደሉት። (ማቴ. ፳፮፥ ፲፱-፳፮።)

ይህ ኹሉ የኾነው፡ ጲላጦስ፡ ኢየሱስ መሲሕን ሊለቅቀው ፈልጎ፡ ነገር ግን፡ ከሳሾቹን ለማስደሰት፥ ሥጋዊና ምድራዊ ሥልጣኑንም ለማቆየት ሲል፡ ከሕግ ውጪ፡ በግፍ ካስገረፈውና በዚያ ወቅት፡ በሮማውያን አገዛዝ ላይ ዐምዶ፡ የታሠረውን፡ “በርባን” የተባለውን ነፍስ ገዳይ፡ በፍርድ አስወግዶ፡ ይኸኛውን ንጹሐን እስረኛ፡ በምሕረት ሊፈታው ሞክሮ፡ ሳይሳካለት ከቀረ በኋላ ነበር።

ፈጣሪያችን እግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ መሲሕ፡ በዕለተ ዓርብ የተቀበላቸው የመስቀል መከራዎች፡ በግፈኛ ወንጀለኛ ላይ እንኳ፡ “ይደርሳሉ!” ተብለው የማይታሰቡ ናቸው፤ ምንም በደል፥ ጥፋትና ኃጢአት እንደሌለበት፡ ከሳሾቹም፥ ፈራጁም፡ ልቦናቸው እያወቀ፡ ይህን ያህል፡ ለምን ጨከኑበት? ይሙት በቃ የተፈረደበት፡ ነፍስ ገዳዩ በርባን ተፈትቶ፡ የተራብ አጥጋቢና የተጠማ አርኪ፥ አካል አልባሽና ሕሙም ፈዋሽ፥ የእሥራት ፈቺና የባርነት ነጻ አውጪ፥ ሙት አሥነሽና ነፍስ አዳኝ የኾነው፡ የሕይወት ሰጪና ባለቤት ኢየሱስ መሲሕ፡ “ይሰቀል!” ብሎ መፍረድና ፍርዱን በአስቸኳይ መፈጸም፡ ምን ማለት ነው?

ቅድስት ነፍሱ፡ ከቅድስት ሥጋው ከመለየቷም በፊት፡ ገና፡ በመስቀል ላይ እየተሠቃየ ሣለ፡ የተራቡትን ያጠገበና የተጠሙትን ያረካ፡ ያ፡ ርኅሩኅና ቸር ፈጣሪ እግዚአብሔር፡ በድርቀት የተሰነጣጠቀ ጉረሮውን ለማርጠብ ፈልጎ፡ አንዲት የውኃ ጠብታን ቢጠይቅ፡ ያች፡ የውኃ ጠብታ እንኳ ተነፍጋው፡ መራራ ሐሞትን፡ በሰፍነግ ሞልተው፡ አፉ ላይ መጭመቅ፡ ምን ዓይነት ጭካኔ ነው?

ሰብአዊው ፍጡሩ፡ ለእርሱ፡ ለቸር ፈጣሪው፤ አባትና እናቱ፤ መልካም እረኛውም፡ ሊከፍለው የሚገባው ውለታ፡ ከቶ ይህን የመሰለውን ሊኾን ይገባ ነበርን? አልነበረም። ነገር ግን፡ በራሱ የክፋት ጠንቅ፡ እንዲህ፡ ከመጨረሻው የጉሥቀኋልና ዐዘቅት ውስጥ የወደቀውን፡ ይህንኑ፡ ጨካኛን ሰብአዊ ፍጥረት ለማዳን የሚቀርበው ቤዛ፡ በዚህ መልክ ተገልጿ፡ መሠዋት ነበረበት።

ታዲያ! ዛሬ ያለነው የሰው ወገኖች: “በዚያን ዘመን የነበሩ አይሁድና ሮማውያን: በፈጣሪያችን እግዚአብሔር ላይ እንዲህ አደረጉ!” እንላለን። ይኸውን እንጂ: ሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ: “አማን እብለክሙ! ኩሎ ዘገበርክሙ: ለአሓዱ: እምእሉ ንኡሳን አገውዩ: ሊተ ገበርክሙ፤...ዘኢገበርክሙ ለአሓዱ እምእሉ ንኡሳን አገውዩ: ሊተ ኢገበርክሙ። እውነት እላችኋለሁ! ከኹሉ ከሚያንሱ: ከእነዚህ ወንድሞቼ: ለአንዱ እንኳ ያደረጋችሁት በጎ ሥራ: ለእኔ አደረጋችሁት! ካላደረጋችሁትም: ለእኔ ደግሞ አላደረጋችሁትም!” እንዳለው: እኛስ: በሌሎች ላይ ምን እያደረግን፣ ወይም እያላደረግን ነን? ለእነዚህ ጥያቄዎች: እያንዳንዳችን: በነፍስ ወክፍ: ለየገሊናችንና ለእግዚአብሔር መልስ: መስጠት አለብን!

እርሱ: እኛን: የቃል ኪዳን ወገኖቹን: ከዲያብሎስ ገዢነት ነጻ አውጥቶ፣ ከኃጢአት ቀንበር ፈትቶና ከሞት ቀራኝነት አላቅቆ: ለዘለዓለማዊው የሰላም ድል ያበቃን: እንዲህ ባለው: የመስቀል መከራዎቹ ስለኾነ: “እኛስ: ዛሬ: እርሱን: በፍጹም ፍቅር ወድደነው፣ ድምፁንም: በእውነት ሰምተንና ቃሎቹን ተከትለን: ከእርሱ: በቃል ኪዳን የተቀበልነውን ሃይማኖትና ምግባር እየፈጸምን: በከፈተልን ሕይወት እየኖርን ነንወይ? በእርግጥ: እየኖርነው ከኾነ ደግሞ: ከዚህ የተነሣ: የሚደርስብንን ፈተናና መከራ: እንዴት ነው እየተቀበልነው ያለነው?” ብለን: እየራሳችንን መመርመር ይኖርብናል።

በዚህ ዓለም: በእርሱ አምነውና የእርሱን ፈለግ ተከትለው የሚኖሩ ኹሉ: ምንም በጎ ሥራ ቢያደርጉ: የሚመለስላቸው ውለታ: ይህን የመሰለው ፈተናና መከራ መኾኑን ያውቁታል። እርሱ: በመስቀል ላይ እየተሠቃየ ሣለ: “አባ! ሥረይ ሎሙ: እስመ በዘኢየሐምሩ ይገብሩ! አባት ሆይ! የሚያደርጉትን አያውቁምና: ይቅር በላቸው!” ሲል: ያስሰማው የዕርቅ ቃል: ዘወትር በጆሮአቸው እየደወለ፣ እንዲሁም: “ወበዓለምስ: ሀለወክሙ: ሕማመ ትርከቡ! ወባሕቱ: ጽንዑ! እስመ አነ ሞዕክዎ ለዓለም። በዓለም ሣላችሁ: መከራ አለባችሁ! ነገር ግን አይዟችሁ! እኔ ዓለምን አሸንፌዋለሁና: እናንተም: እንደእኔ ከጸናችሁ: ታሸንፉታላችሁ!” ብሎ በሰጣቸው ቃል እየተጽናኑ: ከክፉዎች ሰዎች የሚመጣባቸውን: ማናቸውንም ፈተናና የሚደርስባቸውን መከራ: በትዕግሥት በመቀበል: ተጋድሎአቸው ይቀጥላሉ።

በተለይ በዕለተ ዓርብ የምንጸመው ጸም፣ የምንጸልየው ጸሎትና የምንሰግደው ስግደት: በዚህ: በኢየሱስ መሲሕ መንፈስ ካልኾነ፣ ፋሲካችንም: እርሱ በመኾኑ: የምንፈስከው: በዶሮ፣ ወይም: በበግ፣ ወይም: በበሬ፣ ወይም: በሌላ: በማናቸውም ዓይነት ሥጋ ሳይኾን: በእርሱ ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም ካልኾነ: ድካማችን ኹሉ ከንቱ ይኾናል።

ዓርብ፡ ወደስግደቱ መጨረሻ ግድም፡ ቀሳውስቱ፡ የወይራ ቀምበጥ፡ በቀኝ እጃቸው ይዘው፡ ከቤተ ልሔም ወጥተው ይመጣሉ። የዚህ ምሳሌ፡ ኖህ፡ በጥፋት ውኃ ጊዜ፡ የውኃውን ሙላት መጉደልና የምድራቱ የብስ መታየቱን አረጋግጣ እንድትመለስ፡ ርግብን፡ ከመርከቡ አውጥቶ በላካት ጊዜ፡ የወይራ ቀምበጥ፡ በአፏ ይዞ መጥታ፡ ያበረከተችለትን ምሥራቅ የሚያስታውስ ነው።

ቀሳውስቱም፡ በዚህ መልክ፡ “በአምላካችን በኢየሱስ መሲሕ የመስቀል መከራ፡ ዲያብሎስ ታሠረ! ኃጢአት ተደመሰሰ! ሞት ተወገደ! የሰው ልጅ ነጻ ወጣ! ከእንግዲህ ወዲህ፡ ሰላምና ደስታ ኾነ!” እያሉ፡ የምሥራቹን ዜና፡ ለሕዝቡ መናገራቸው ነው። ለእያንዳንዱ ምእመን/ምእመኒት፡ የንስሐ ስግደትን በሚሰጡበት ጊዜም፡ ጀርባውን/ጀርባዋን፡ በምሥራቹ የወይራ ቀምበጥ የሚጠበጥቡት፡ “ኢየሱስ መሲሕ፡ አንተን/አንቺን፡ ከዲያብሎስ የክፋትና የኃጢአት፡ የሞትና የመቃብር አገዛዝ ነጻ ለሚያደርገው ስርየት ያበቃህ/ያበቃሽ፡ ከእግዝእተብሔር እም፡ ድንግል ማርያም በለበሰው ሰውነት፡ እንዲህ ተገርፎና የመስቀል መከራዎችን ተቀብሎ መኾኑን በማስታወስ ስገድ/ስገጂ!” ማለታቸው ነው። (ዘፍ. ፳፥ ፲-፲፩፥ ማቴ. ፳፭፥ ፴፩-፴፮፥ ሉቃ. ፳፫፥ ፴፬፥ ዮሐ. ፲፮፥ ፴፫።)

፫. ገብረ ሰላም፡-

የሰንበት ፈጣሪዋና ጌታዋ የኾነው ሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ፡ በሰውነቱ ሞቶ ሣለ፡ መለኮት የተዋሐደውን ሥጋውን፡ በመቃብር አሳድሮ፡ ነጻነትንም፡ ለማወጅ፡ መለኮት በተዋሐዳት ነፍሱ፡ ወደሲኦል ወርዶ ያሳለፋት፡ የሰሙነ ሕማማት ሰንበት፡ ሌላ ኹለተኛ ሰንበት ያለች ይመስል፡ አላገባብ፡ "ቅዳሚት" እየተባለች በምትጠራበት ስሟ፡ “ቅዳሜ ስዑር”፤ ወይም፡ "ከሰንበትነቷ የተሻረች ቅዳሜ" ስትባል ኖራለች፤ በዚያን ጊዜ ብቻ፡ የሰንበት ጌታ እርሱ፡ በሥጋው ሞቶ፡ በመቃብር ያሳለፋት ስለኾነች፡ ዕለቷ፡ ከሰንበትነቷ እንደተሻረች በመቀጠር፡ ይህ፡ ልዩ ስያሜ አላገባብ ተሰጥቷት ኖራለች።

እውነቱ ግን፡ ይህ አይደለም። እውነቱም፡ በዕለቷ የኾነውን መለኮታዊ ድርጊት፡ አስተውለው ሲመለከቱት፡ አምላካችን ኢየሱስ መሲሕ፡ በመቃብር ውስጥ፡ በሥጋው ያረፈባት በመኾኗ፡ "ተዘከር፡ ዕለተ ሰንበት፡ ከመ ትቀድሳ! የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አስብ!" በምትለው፡ በዓሠርቱ ቃላት መሠረት፡ ዕለቲቱን፡ ያከበራት እንጂ፡ ያልሻራት መኾኑ ነው።

ስለዚህ፡ ይኸው "ቅዳሜ ስዑር" የሚለው የተሳሳተ ስያሜ፡ በኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ዘንድ አለመኖሩ፡ ሊታወቅ ይገባል። በሌላው ስሕተት ደግሞ፡ "ቅዳሚቷና የብሉይ ኪዳን (አሮጌዋ) የአይሁድ" ስትባል የኖረችው፡ ይህችው አንዲቷ ሰንበት ታድሳ፡ "ሰንበተ ክርስቲያን" ስትባል በኖረችው፡ በዘለዓለማዊቷ የአዲስ ኪዳን "እሑድ" መቀጠሏን ለማሳየትና ለማረጋገጥ፡ "ተፍጻሚተ ሰንበት" መባሏ፡ አግባብ ይኾናል። (ዘፀአ. ፳፥ ፳-፲፩።)

“ገብረ ሰላም በመስቀሉ! ትንሣኤሁ አግሃደ! ፈጣሪያችን ኢየሱስ መሲሕ፡ በመስቀሉ፡ ሰላምን አስገኘልን! ትንሣኤውንም በገሃድ ገለጠልን!” እያሉ፡ ካህናቱ፡ በዚህች የሰንበት ዕለት፡ ቁጠማ ይዘው፡ ለሕዝብ ክርስቲያን በማደል፡ ምሥራቹን ያስሰማሉ፤ ያዳርሳሉ።

ይኸው ሳምንት፡ ለጌታ ክብር ስለተሰጠ፡ በሕማማቱ ሰሞን፡ የሙታን፡ ጸሎተ ፍትሐት አይደረግበትም፤ ይህን የመሰለው አገልግሎት፡ ከሕማማቱ አስቀድሞ፥ ወይም፡ ከትንሣኤው ቀጥሎ ባሉት ሳምንታት ይፈጸማል።

እንግዲህ፡ እነዚህ፡ የሰሙነ ሕማማት ቀኖች፡ ለእኛ ለኪዳናውያንና ለኪዳናውያት የእግዚአብሔርና የኢትዮጵያ ልጆች፡ ምን ዓይነቱን፡ የመጨረሻ ፍጹም የተቀደሰ ዓላማ የምናካኼድባቸውና የምንፈጽምባቸው እንደኾኑ፡ እንመልከት!

መነሻው፡ ጌታችንና ሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ፡ እናታችንና መድኃኒታችን ቅድስት ሥላሴ ከኾነችው፡ ከድንግል ማርያም፡ በሰውነት በመወለድና በመስቀል መከራው፡ ባስገኘልን ቤዛነቱ፡ እኛን፡ ፍጡራን ወገኖቹን፡ ለአንዴና ለመቼውም ጊዜ፡ ፈጽሞ ይቅር ያለን መኾኑን ማመን ነው።

በዚህ መሠረት፡ እያንዳንዳችን፡ በቀዳማዊቷ የትንሣኤና በዘለዓለማዊቷ የሰንበት ሕይወት ለመኖር እንችል ዘንድ፡ በየግል ንስሐችን፡ ስሕተታችንንና ኃጢአታችንን በማመን፥ የበደሉንንም ኹሉ ይቅር በማለት፡ በእውነተኛው የመንፈስ ቅዱስ አምልኳችን አማካይነት፡ እየራሳችንን፡ ለፍጹሙ የመንፈሳዊ እውቀትና ህልውና ማዕርግ ማብቃት ነው።

ከዚህ የተነሣ፡ ከጥያቄና ከአቤቱታ፥ ከልመናና ከምልጃ፡ ፈጽሞ ነጻ የኾነ፥ ምስጋናን ብቻ የተመላ ጸሎታችንን ማቅረብ ነው።

አዎን! ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ ህልውናዋንና ምስፍናዋን በሚመለከት፡ ሊታወቅ የሚገባው እውነታ፡ በተለይ፡ ካለፈው ነሐሴ ፲፮ ቀን፥ ፳፻፭ ዓመተ ምሕረት ወዲህ፡ ይፋ በወጣው፡ ተከታታይ መለኮታዊ ዐዋጅ አማካይነት፡ የተላለፈው መልእክት፡ ለዓለማውያኑ ሰዎች በይፋ ከተከሠተ ወዲህ፡ ለዚህ ሰሙነ ሕማማት የተመደቡት ኾኑ፡ ሌሎቹ፡ በዓመቱ ውስጥ የምናካኼዳቸው፡ የግልና የማኅበር ጸሎቶቻችን ኹሉ፡ ከጥያቄ፥ ከአቤቱታና ከልመና፡ ወደምስጋና የመሻገር ብቅዓትን እንዲያገኙ የተደረገ መኾኑን፡ ኪዳናውያንና ኪዳናውያት የእግዚአብሔርና የኢትዮጵያ ልጆች፡ በማስተዋል እንድትመለከቱትና በተግባር ላይ እንድታውሉት የምናሳስባችሁ፡ እጅግ ደስ እያለን ነው።

“ሰሙነ ሕማማትን፡ በመልካም አከናውነን፡ ከምናበረክትላቸው የንስሐ ፍሬአችን ጋር፡ ለብርሃነ ትንሣኤው እንደሚያበቁን የምናምናቸው ቅድስት ሥላሴ ይመስገኑ!” እያልን፡ ይህንኑ መርሐ ግብር፡ እየከፈታችሁ ትጠቀሙበት ዘንድ፡ ይኸው አቅርቦትንላችኋል።

+ + +

የሰሙኑ ሕማማት ሥርዓተ ጸሎት።

ከሰኞ እስከ ዓርብ የሚካኔደው፣ ይህ፣ በምንባቦችና በዜማዎች የታጀበ፣ የሰግደት ጸምና ጸሎት፣ በግል፣ በቤተሰብ፣ ወይም፣ በማኅበር፣ ከምሽቱ፣ በ፩ ሰዓት፣ ከማታው፣ በ፫ ሰዓት፣ ከሌሊቱ፣ በ፮ ሰዓት፣ ከነግሁ፣ በ፱ ሰዓት፣ ከንጋቱ፣ በ፲፪ ሰዓት፣ ከማለዳው፣ በ፩ ሰዓት፣ ከጧቱ፣ በ፫ ሰዓት፣ በቀትሩ ፮ ሰዓት፣ ከቀትር በኋላ፣ በ፱ ሰዓት፣ በሠርክ፣ በ፲፩ ሰዓት፣ በግእዝ፣ ወይም፣ በኢትዮጵያኛ፣ የዜማው፣ በዜማ፣ አለዚያ፣ በንባብ ብቻ ሊባል፣ ምንባቡም፣ በተካፋዮቹ ተሳትፎ ሊካኔድ ይቻላል።

የእየአንዳንዱ ጊዜ የመክፈቻ ጸሎት፣ በቅዱሱ ኪዳን የመልክ-ጼዴቅ ቃል-ኪዳን መሠረት፣ ካህን/ካህኒት በኾኑት በአንዳቸው ኪዳናዊ ኢትዮጵያዊ/ኪዳናዊት ኢትዮጵያዊት ይመራል። ተካፋዮቹ፡-

- “እክትብ ገጽዮ” እያሉ፣ አራት ጊዜ በመስገድ ጸሎታቸውን ይጀምሩ። ሰግደቱ፣ ፩ዱ፣ ለእግዚአብሔር፣ ለ፩ነቱ፣ ፫ቱ፣ አብወእምን፣ ወልድንና መንፈስቅዱስን ፩ ላደረገው፣ ፫ነቱ ነው።

- የኢትዮጵያን የሃይማኖትና የቃል ኪዳን፣ ለእግዚአብሔር የሚቀርብ የምስጋናና ለድንግል ማርያም የሚቀርብ የሰላምታ ጸሎቶችን፣ በጎብረት ይበሉ።

- “ሰላም ለኪ!”ን፣ አንድ ጊዜ ሰግደው፣ ከ“ጸሎተ እግዚአብሔርን ማርያም” ጋር ከጸለዩ በኋላ፣ አያይዘው፣ የዕለቱን “ውዳሴ ማርያም” በተራ እየተቀባበሉ፣ ከዳዊትም መዝሙር፣ ቢያንስ ቢያንስ አሥር መዝሙራትን ያህል በመድገም፣ ያጠቃልሉ።

- ከዚህ በኋላ፣ በኹለት ወገን ኾነው እየተቀባበሉ፣ ከዚህ የሚከተለውን ውዳሴ አምላክ፣ በግእዝ የዜማ ስልት እየዘመሩና 'አቡነ ዘበሰማያት'ን እየደገሙ ይስገዱ! እያንዳንዱን ክፍል፣ እንደየዓቅማቸውና እንደየጊዜያቸው መጠን፣ ፫ ፫፣ ወይም፣ ፮ ፮፣ ወይም፣ ፲፪ ፲፪ ጊዜ ሊመላልሱት ይቻላል።

ለከ ኃይል፣ ክብር ወስብሐት፣ ወዕዘዝ፣ ለዓለመ ዓለም።
አማኑኤል አምላክነ! ለከ ኃይል፣ ክብር ወስብሐት፣ ወዕዘዝ፣ ለዓለመ ዓለም።
አ እግዚእነ፣ ወሰላምነ ኢየሱስ መሲሕ! ለከ ኃይል፣ ክብር ወስብሐት፣ ወዕዘዝ፣ ለዓለመ ዓለም።

ኃይልነ፣ ወጸወንነ፣ ውእቱ እግዚእነ፣ እስመ ኮንከነ ረዳእነ፣ ንብል በአኩቱት፣ “አቡነ ዘበሰማያት! ተቀደሰ ስምክ። መጽአት መንግሥትክ። ኮነ ፈቃድክ፣ በከመ በሰማይ፣ ከማሁ፣ በምድር። ሲሳየነ ዘለለዕለትነ፣ ሀብከነ ዮም። ኅደግከ ለነ፣ አበሳነ፣ ወጌጋየነ፣ ከመ ንሕነኒ፣ ንኅድግ፣ ለዘአበሰ ለነ፣ ኢአባእከነ፣ እግዚአ ውስተ መንሱት፣ አላ አድኅንከነ፣ ወባልሐከነ፣ እምኩሉ እኩይ። እስመ ዚአከ፣ ይእቲ መንግሥት፣ ኃይል፣ ወስብሐት፣ ለዓለመ ዓለም።

ትርጉሙ፦

“ኃይላችን፥ መከታችንና ረዳታችን ለኾንከው፡ ለአንተ፡ ለአምላካችን፡ ለአማኑኤል፥ ለፈጣሪያችን ለኢየሱስ መሲሕ፡ ኃይል፥ ክብርና ምስጋና፥ ጽናትም፡ ለዘለዓለም፡ የአንተ ናቸው።” እያልን፡ 'አባታችን ሆይ! በሰማያት የምትኖር! ስምህ ተቀደሰ። መንግሥትህ መጣች። በሰማይ የኾነው ፈቃድህ፡ በምድርም፡ እንዲሁ ኾነ። የዕለት ምግባችንን፡ ለዛሬ ሰጠኸን። ኃጢአታችንንና በደላችንን ይቅር አልኸን፤ እኛም፡ የበደሉንን፡ ይቅር እንል ዘንድ። አቤቱ፡ ወደፈተና አላገባኸንም፤ ከክፉው ኹሉ፡ አዳንከን፥ ታደግኸን እንጂ። ይህች መንግሥት፥ ኃይልና ምስጋናም፡ የአንተ ናቸው፤ ለዘለዓለሙ። አሜን።' የሚለውን ጸሎት በመድገም፡ እናመሰግንሃለን።"

ካህኑና ሕዝቡ፡ ስግደቱን፡ እንዲህ እያሉ ይቀጥሉ!

ለአምላክ ይደሉ! ክብር፥ ወስብሐት፥ ወዕዘዝ፤ ለዓለመ ዓለም።
ለሥሎስ ይደሉ! ክብር፥ ወስብሐት፥ ወዕዘዝ፤ ለዓለመ ዓለም።
ለማኅየዊ ይደሉ! ክብር፥ ወስብሐት፥ ወዕዘዝ፤ ለዓለመ ዓለም።
ለዕቡዩ ይደሉ! ክብር፥ ወስብሐት፥ ወዕዘዝ፤ ለዓለመ ዓለም።
ለዕዘዙ ይደሉ! ክብር፥ ወስብሐት፥ ወዕዘዝ፤ ለዓለመ ዓለም።
ለመንግሥቱ ይደሉ! ክብር፥ ስብሐት፥ ወዕዘዝ፤ ለዓለመ ዓለም።
ለኢየሱስ ይደሉ! ክብር፥ ወስብሐት፥ ወዕዘዝ፤ ለዓለመ ዓለም።
ለመሲሕ ይደሉ! ክብር፥ ወስብሐት፥ ወዕዘዝ፤ ለዓለመ ዓለም።
ለሕማሙ ይደሉ! ክብር፥ ወስብሐት፥ ወዕዘዝ፤ ለዓለመ ዓለም።
ለመስቀሉ ይደሉ! ክብር፥ ወስብሐት፥ ወዕዘዝ፤ ለዓለመ ዓለም።

ቀጥሎ ያለውን፡ የመዝጊያ ጸሎት፡ እያዘመና እየሰገዱ፡ ፫ ጊዜያት ይመልሱት!

ለከ ይደሉ ኃይል፥ ለከ ይደሉ ስብሐት፥ ወለከ ይደሉ አኩቴት፥ ኦ እግዚእን፤ ወሰላምን ኢየሱስ መሲሕ፤ ለዓለመ ዓለም።

ትርጉሙ

“ለአንድ አምላክነቱ፥ ለሦስትነቱ፥ ለሕይወትነቱ፥ ለታላቅነቱ፤ ለጽናቱ፥ ለመንግሥቱ፥ ለኢየሱስነቱ፥ ለመሢሕነቱ፥ ለተቀበላቸው መከራዎቹና ለመስቀሉ፡ ክብርና ምስጋና፥ ጌትነትም ይገባዋል! ፈጣሪያችንና ሰላማችን ኢየሱስ መሲሕ ሆይ፥ ለአንተ፡ ኃይልና ክብር፥ ምስጋናም ይገባሃል፤ ለዘለዓለሙ።”

ከዚህ በኋላ፡ እንደጊዜውና እንደኹኔታው አመቺነት፡ ከሰኞ እስከዓርብ፡ ለሳምንቱ ዕለታትና ጊዜያት፡ ተሰማሚ የኾኑትና ከቅዱሳን መጻሕፍት የተውጣጡት የየዕለቱ ምንባቦችና ምስባኮች ዝርዝር፡ በዚህ ጽሑፍ መጨረሻ ላይ ተከናውኖ ስለቀረበ፡ ሥርዓተ ጸሎቱ፡ በዚያ ዝርዝር መሠረት ይካኛል።

ምንባቡ እንዳበቃ፡ “ጽንዒ ዛቲ” የሚለው፡ ስለሌሎች የሚቀርበው ምስጋና፡ ከዚህ እንደሚከተለው፡ በጸሎቱ መሪ፡ በንባብ ይሰማ! ረዳቱ ካህን፡ በየምዕራፉ፡ ቃጭል ይደውል! ሕዝቡም፡ “አቤቱ፡ ይቅር አልከን!” የሚል ትርጉም ያለውን፡ “እግዚአ ተሳለክክ!” የሚለውን ተሰጥቃ፡ በዜማ እየተቀበሉ ይሰገዱ! ጸሎቱን፡ ለመዓልቱ የ፩፣ የ፫፣ የ፮፣ የ፱ እና የ፲፩ ሰዓቶቹ ጊዜያት፡ ለ፩ መከፋፈልም ይቻላል።

የጸሎቱ መሪ፡- ስለዚህ ቦታ መጽናት፥ በቅዱሳንና በቅዱሳን ስም ስለሚጠሩም ቦታዎችና ገዳሞች፥ በውስጣቸውም ስለሚኖሩ ኹሉ፥ በጠቅላላም፡ ስለዚህ ዓለም መጠበቅ አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ ከክፉ ኹሉ ስለጠበቃቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳለክክ! (አቤቱ፡ ይቅር አልከን!)

የጸሎቱ መሪ፡- በዚህ ቦታና በሌሎችም ቦታዎች ስለሚገኙ፡ በነፍስ በሥጋ ታምመው ስለተፈወሱ ኹሉ አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ ለእነርሱም፥ ለእኛም፡ ሕይወቱን፥ ጤንነቱን ሰጥቶ፡ በጎ ነገርን ስላደረገልን። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳለክክ! (አቤቱ፡ ይቅር አልከን!)

የጸሎቱ መሪ፡- በባሕር፥ በየብስ፥ በአየር፥ በወንዝ፥ በቀላይ፥ በሌላውም መንገድ ኹሉ ስለሚጓዙ ሰዎች አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ በቀና መንገድ መርቶ፡ በደኅና፡ በሰላም፥ በደስታ፡ ወደመኖሪያቸው ስለመለሳቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳለክክ! (አቤቱ፡ ይቅር አልከን!)

የጸሎቱ መሪ፡- ከእርሻ ስለሚገኝ ፍሬ፥ ስለዛፎችና ስለወይኖች፥ በዓለምም ውስጥ ፍሬን ስለምታፈራ ዛፍ ኹሉ አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ ባርኮ፥ አብዝቶ፥ ከጥፋትም ጠብቆ፡ ለፍጹሜ ፍሬ ስላደረሳቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳለክክ! (አቤቱ፡ ይቅር አልከን!)

የጸሎቱ መሪ፡- ፈጣሪያችን ኢየሱስ መሲሕ፡ በገዢዎችና በፈራጆች ፊት፡ ይቅርታንና ምሕረትን ስለሰጠን፥ ልቦናቸውንም ኹልጊዜ ስለሚያራራልን አመስግኑ! የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአብሔር ተሳምንህ! (አቤቱ፡ ይቅር አልከን!)

የጸሎቱ መሪ፡- በፈጣሪያችን በኢየሱስ መሲሕ አምነው፡ ከዚህ በፊት ስላረፉት ኹሉ አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ ዕረፍተ ነፍስን ስለሰጣቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአብሔር ተሳምንህ! (አቤቱ፡ ይቅር አልከን!)

የጸሎቱ መሪ፡- የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነት ተዋሕዶ ሃይማኖት ስለደረሳቸውና ስለተፈጸመላቸው ወገኖች ኹሉ አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ ለዚያ ሃይማኖት ስላበቃቸው፤ ተቀብሎም ስለባረካቸው፤ እስከመጨረሻዬቱ ሕቅታም ድረስ፡ በዚችው በቀናች ሃይማኖት ስላጸናቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአብሔር ተሳምንህ! (አቤቱ፡ ይቅር አልከን!)

የጸሎቱ መሪ፡- የእግዚአብሔር መንግሥት ስለኾነችው፡ ስለመላዋ ዓለም አገራችን ኢትዮጵያ፥ ስለቤተ ሕዝቧ፥ ስለቤተ ምዕክናዋና ስለቤተ ክህነቷ፥ በእነዚህ አብያቲ መናብርት ላይ ስለተቀመጡትም ሥዩማኗ፡ ስለአገልጋዮቿም ኹሉ አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ የተቋሞቿን ህልውና ስላጸና፤ የአገልጋዮቿንም ሕይወት ስለሚጠብቅ፤ ሥዩማኑንም፡ ለኃላፊነታቸው ስለሚያበቃ። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአብሔር ተሳምንህ! (አቤቱ፡ ይቅር አልከን!)

የጸሎቱ መሪ፡- ፈጣሪያችን ኢየሱስ መሲሕ፡ በቀደሙት ሰዎች ልቦና ስለመሠረታት፥ በነቢያት ቃል ስላጸናትና በሐዋርያት ጉባኤ ስለፈጸማት፥ የእርሱ ሥጋና ደም፡ ለመሥዋዕትነት ስለሚቀርብባትና የመንፈስ ቅዱስ ጸጋዎች ስለሚሰጡባት፡ ስለአንዲት ቅድስት ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፥ ስለአገልጋዮቿና ስለሕዝቡም ኹሉ መዳን፥ ስለቦታውም ኹሉ መጠበቅ አመስግኑ! የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአብሔር ተሳምንህ! (አቤቱ፡ ይቅር አልከን!)

የጸሎቱ መሪ፡- ስለአንድነታችንና ስለዓለሙ 'ኹሉ አንድነት አመስግኑ!
እግዚአብሔር፡ 'ኹላችንንም፡ በያለንበት ጠብቆ፡ በሰላም፡ ወደቅዱሱ ኪዳን የሕይወት
ፍጻሜ ስላደረሰን። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳላፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- ለከበረች ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ መባን (እጅ
መንሻን) ስላቀረቡ ሰዎች አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ ባርኮ ስለተቀበለላቸው።
በሥራቸውም እንዲጸኑ ስለረዳቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳላፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- የቅዱሱን ኪዳን ምእመናንና ምእመናት፡ በየሥፍራቸው 'ኹሉ፡
በቸርነት ስለሚያስቡና ለበጎ ነገር ስለሚደክሙ፡ የቀና ሃይማኖት ስላላቸው ሰዎች
አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ አሳባቸውንና ድካማቸውን ባርኮ፡ ዋጋቸውን ስለሰጣቸው።
ይቅርታውንም ስላደረገላቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳላፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- ለቀኑርባን የሚኾን፡ ስንዴውን፣ ዕጣኑን፣ ዘቢቡን፣ የሚነበብባቸውን
መጻሕፍት፣ ሌላውንም፡ ለቤተ መቅደስ የሚያስፈልጉትን ዕቃዎች አስበው
በመስጠት ስለሚያገለግሉ ሰዎች አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ በመንግሥተ ሰማያት፡
የበለጠውን ዋጋ ስለሚሰጣቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳላፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- ስማቸውን፡ በእያንዳንዳቸው እንድንጠራ ስለሚያስፈልገን፡
በኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ በቤተ ሕዝቡ፣ በቤተ ክህነቱና በቤተ
ምልክናው ዘርፍ፡ ለአገልግሎት ስለመረጥናቸው ተጠሪዎቻችን 'ኹሉ አመስግኑ!
እግዚአብሔር፡ ጸጋውን፣ ኃይሉንና ሞገሱን አጎናጽፎ፡ በዓለሙ ባለሥልጣኖችና
ኹማምንት ፊት፣ በፈራጆችም አደባባይ፡ ፍቅርን፣ መወደድን፣ መከበርን
ስላደላቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳላፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- በደዌ ሥጋ፥ በደዌ ነፍስ ለደከሙና ለተቸገሩ፥ ባል/ሚስት ለሌላቸውና ወላጆቻቸውን ላጡ፥ ለድኅኖችና ለተጨነቁ ሰዎች፥ ዘር ለዘሩ፥ እርሻ ላረሱ ገበሬዎች፥ ለሚሸጡ፥ ለሚገዙ ነጋዴዎች፥ በማናቸውም ቦታ፥ ጭንቀቷና ሥጋቷ ለተወገደላት ሰውነት ኹሉ አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ ራርቶ፡ ይቅር ስላላቸውና የቸርነቱን ሥራ ስላደረገላቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳካፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- በእሥር፥ በግዞትና በምርኮኝነት ተይዘው ለተጨነቁ፥ አገር ለቅቀው ለተሰደዱ፥ በአጋንንት አሽክላም ለተያዙ ሰዎች አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ ከእሥርና ከግዞት፥ ከምርኮኝነትና ከስደት፥ ከአጋንንት ቍራኝነትም ስላወጣቸው። ይቅርታውንም ሰጥቶ፡ እነርሱንም፥ እኛንም ስላዳነን። ኃጢአታችንንም ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳካፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- ለነፍሳቸው፡ ይቅርታን እየፈለጉ፡ ቅዱስ በኾነው በዚህ ጸሎት፡ በየሥፍራው ስለተሰበሰቡት ኹሉ አመስግኑ! ፈጣሪያችንና አምላካችን እግዚአብሔር፡ ይቅርታውን ፈጥኖ ስላደረገላቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳካፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- በዚህ ዓመት፡ ስለዝናም መዝነብ፥ ስለባሕርና ስለወንዞችም መምላት አመስግኑ! እውነተኛው አምላካችን እግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ መሲሕ፡ በረከቱን ሰጥቶ፡ እስከልካቸው ስለመላቸው። ለምድርም፡ ልምላሜዋን አጎናጽፎ፡ ደስ ስላሰኛት። ሥጋዊውን፡ ደማዊውን ፍጡር ኹሉ በረድኤት ስላጸና። ለእንስሳትም ኹሉ ደኅንነትን ስለሰጠ። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳካፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- በጸሎታችን እናስባቸው ዘንድ፡ “አስቡን! አትርሱን!” ስላሉን ሰዎች አመስግኑ! እግዚአብሔር፡ በበካ ስላሰባቸው። በየጊዜውም ይቅር ስላላቸው። የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳካፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- ይህችን ሳምንት፡ እግዚአብሔር፡ በበጎ ስለሚፈጽምልን፥ ከእኛም፡ የጠላትን መፈታተን አርቆ፡ ሰውነታችንን ከውድቀት ስለሚያድንልን፥ ይቅርም ስለሚለን አመስግኑ! የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳካፊክን! (አቤቱ፡ ይቅር አልክን!)

የጸሎቱ መሪ፡- ፈጣሪያችንና አምላካችን እግዚአብሔር፡ ራርቶ፡ ይቅር ስላለን፥ ምስጋናችንንም ተቀብሎ፡ ለዚያ፡ ለፋሲካው ስለሚያበቃን፥ የትንሣኤውንም ብርሃን፡ በፍጹም ደስታ ስለሚያሳየን አመስግኑ! የእኛንም ኃጢአታችንን ስላስተሰረየልን።

ሕዝቡ፡- እግዚአ ተሳካፊክን!

ከዚህ ቀጥሎ፡ የጸሎቱ መሪና ሕዝቡ፡ ይህን ጸሎት፡ በዜማ እየተቀባበሉ ይሰገዱ!

መሲሕ አምላክን፥ ዘመጽአ ወሐመ በእንቲአን፥ በሕማማቲሁ ቤዘወን!

ንሱብሐ፥ ወናልዕል ስሞ ኅቡረ፥ እስመ ውእቱ ገብረ ሰላምን፡ በብዝህ ሣህሉ ወምሕረቱ!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! እብኖዲ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ታዖስ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ማስያስ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ኢየሱስ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! መሲሕ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! አማኑኤል ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ትስቡጣ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን!

ትርጉሙ

ስለእኛ ወደዚህ ዓለም መጥቶ፥ መከራን ተቀብሎ፥ ቤዛ ኾኖን ያዳነንን፡ መሲሕ አምላካችንን፡ እናመስግነው! ስሙንም፡ በአንድነት፡ ከፍ ከፍ እናድርግ! በብዙ ቸርነቱና ምሕረቱ፡ ሰላምን አድርጎልናልና።

“ኪርያላይሶን! ናይናን!” የግሪክ ቃላት ሲኾኑ፡ በግእዝ፡ “እግዚአ መሐርክን!”፥ በኢትዮጵያኛ፡ “አቤቱ፥ ይቅር አልክን!” ማለት ነው።

“እብኖዲ፥ ታዖስ፥ ማስያስ፥ አማኑኤል፥ ትስቡጣ” የአምላካችን ኢየሱስ መሲሕ የአምላክነት መጠሪያዎቹ ናቸው።

ኹሉም፡ አንገታቸውን ዝቅ በማድረግ፡-

“እርሱን እናመልከው ዘንድ፡ እኛን ለፈጠረ እግዚአብሔር፡ ምስጋና ይገባል።

“አምላክን ለወለደች፡ ለንግሥታችንና ለመድኃኒታችን፡ ድንግል ማርያም ምስጋና ይገባል።

“ኃይልና ጋሻ፥ ሰላምም ለኾነን፡ ለመሲሕ፡ በእንጨት ላይ ለመስቀሉ፡ ምስጋና ይገባል።” የሚል ትርጉም ያለውን፡ ይህን የምስጋና ቃል፡ በኅብረት ዜማ ያሰሙ!

ስብሐት ለእግዚአብሔር፡ ኪያነ ዘፈጠረ፡ ከመ ናምልኮ!

ስብሐት ለማርያም፡ እመ አምላክ፡ ንግሥትነ፤ ወመድኃኒትነ!

ስብሐት ለመስቀለ መሲሕ፡ ዕፀ ሰላምነ፤ ኃይልነ፤ ወጸወንነ!

በስግደቱና በሰዓቱ ጸሎት ማብቂያ ላይ፡ ሕዝቡ፡ የ“አቡነ ዘበሰማያት”ን ጸሎት፡ በለሆሳስ (በቀስታ) እየደገሙ ይቀመጡ፤ የጸሎቱ መሪ ግን፡ ቆሞ፡ ፊቱን ወደሕዝቡ መልሶ፡ እንዲህ የሚለውን የቡራኬ ጸሎት ያሰማ፡-

የኢየሱስ መሲሕ ማኅበር አንድነት የምትኾኑ፡ ወንድሞቼና እናቶቼ ሆይ!

በዚህ መሰብሰባችን፡ አይሁድ፡ ፋሲካቸውን ባደረጉበት በዕለተ ዓርብ፡ በቅንዓታቸው፡ ለኃጥአን አሳልፈው በሰጡት ጊዜ፡ ፈጣሪያችን ኢየሱስ መሲሕ፡ የተቀበላቸውን መከራዎች፥ ሞቱን፥ ጎኑን መወጋቱን፥ ደሙን ማፍሰሱን እያሰብን ነው። ስለዚህም፡ እግዚአብሔር፡ ድካማችንንና ጸሎታችንን፥ ስግደታችንንና መዝሙራችንን ተቀብሎልናል። ከሕሊና ሥጋ የተነሣ፡ በሕሊና መንፈስ የምንሻውን ኹሉ፡ በፈቃዱ ፈጽሞልናል። ተስፋ ትንሣኤውን ሰጥቶናል። የደስታውንም ቃል አሰምቶናል። በይቅርታውና በቸርነቱ፡ ከመከራ ሠውሮናል። ደቀ መዛሙርቱን እንደጎበኛቸው፡ እኛንም፡ እንደነርሱ ጎበኝቶናል። በኃጢአት እንዳንወድቅ፡ ደግፎናል።! ከኃዘናችንም፡ አረጋግቶናል። ከድካማችንም አጽንቶናል።

ፈጣሪያችን፡ ኢየሱስ መሲሕ በሚመጣበት ጊዜ፡ በደስታው ቀን፡ ከእኛ ጋር፥ እናንተን ለማገልገል የተዘጋጀሁ ከምኾን፡ ከእኔ ከወንድማችሁ/ከእናታችሁ ጋር፥ በሩቅና በቅርብ ካሉ፡ በጸሎታችን ከተማጸኑ ወንድሞቻችንና እናቶቻችን ኹሉ ጋር፡ ኹላችንንም አንድ አድርጎ፡ በሰማዩ አባታችን ጉባኤ፡ በቀኝ ያቆመናል! ዘለዓለማዊው ተድላ ደስታ ወደሚገኝበት ቤቱ፡ ወደመንግሥተ ሰማያት ያገባናል! ለዘለዓለሙ፤ አሜን።

ከዚህ ቀጥሎ፡ አሰምቶ፡ “እያንዳንዳችን፡ በለሆሳስ፡ ፵፩ ጊዜ፡ 'ኪራላይሶን!' እንበል!” ይበል!

በዚህ ጊዜ፡ ሕዝቡ ኹሉ ቆመው፡ በጣት አንን ቀጥረው፡ ይህንኑ፡ “ ‘እግዚአብሔር ከእኛ ምን ያለውን የንስሐ ጸሎት፡ በየራሳቸው የእስትንፋስ ድምፅ ይበሉ!

ወዲያው፡ ከዚህ አያይዞ፡ “እግዚአብሔር ከእናንተ ጋር ይኹን! የሚቀጥለውን ጸሎት ለማድረስ፡ ዛሬ (ወይም፡ ነገ)፡ ከሌሊቱ፤ ወይም፡ ከመዓልቱ፡ በ ___ ሰዓት እስክትመለሱ ድረስ፡ አኹን፡ በሰላም፡ ወደየበአታችሁ ኺዱ!” ለማለት፡ “እግዚአብሔር የሁሉ ምስሌክሙ! ሐሩ በሰላም! ወንዑ፤ ወተጋብኡ፡ በጊዜ ___ ሰዓት፡ ዘሰኑይ፤ ዘሠሉስ፤ ዘረቡዕ፤ ዘሐሙስ፤ ዘዓርብ፡ በሌሊት (አው፡ በመዓልት)” ብሎ በማወጅ፡ ሕዝቡን ያሰናብት!

የዕለቱ ሥርዓተ ጸሎት በሚያበቃበት፡ በመጨረሻው የሌሊቱ፤ ወይም፡ የመዓልቱ ክፍለ ጊዜ ማብቂያ ላይ ግን፡ በዚህ፡ በላይኛው የማሰናበቻ ቡራኬ ፋንታ፡ ይህንና የማሰናበቻውን አዋጅ ያሰማ!

እነሆ! የዓለሙን ኹሉ ኅጢአት የሚያስወግድ፡ የእግዚአብሔር በግ፡ ስለእኛ፡ መከራን ተቀበለ፤ ከኃጢአት ቀንበር፡ ነጻ አወጣን፤ ከሰይጣንም እጅ፡ በክቡር ደሙ፤ ሰላማችን በኾነ መስቀሉም አዳነን።

አቤቱ! ድካማችንን፤ ጸሎታችንንም፡ ተቀበልህ! የጠላታችንን የዲያብሎስን ኃይል፡ ከእግራችን በታች ጣልኸው! የሚያጠምድበትን ወጥመዱንም፡ አራቅህልን!

ይህችን ሰሞን፡ በሰላምና በፍቅር አንድነት፡ በደኅና እንደምታስፈጽመን፤ ቅድስት የኾነች፡ የትንሣኤህንም ብርሃን፡ በፍጹም ተድላ ደስታ እንደምታሳየን፡ በመድኃኒታችንና በንግሥታችን፡ በቅድስት ድንግል ማርያም እናትነት፤ በጻድቃንና በሰማዕታትም በረከት እናምናለን፤ አሜን።

እስከዚህ ያለው ሥርዓተ ጸሎት፡ ከሰኞ እስከ ሐሙስ፡ ከቀትር በኋላ ህ ሰዓት ድረስ ያለው ሲኾን፡ የሐሙሱ “ጎጽበተ እግር” የሚባለው፡ የእግር አጠባ ሥርዓት፡ ከዚህ እንደሚከተለው ይፈጸማል፡-

የዕለቱ ምንባብ፡ እስከቀትር በኋላ ህ ሰዓት ድረስ ያለው እንደተጠናቀቀ፡ አንዱ፡ ለእጅ የሚኾን፡ ሌላው፡ የወይን ሓረግ ቅጠል የተዘፈዘፈበት ኾኖ፡ ለእግር የሚኾን፡ ንጹሕ ውኃ፡ እስከእኩሌታቸው የመላባቸው፡ ኹለት የመታጠቢያ ሣህኖች፡ ከማበሻ ጋር፡ በጠረጴዛ ላይ ይቅረቡ!

በዚያ ላይ፡ የቡራኬውና የወንጌሉ ሥርዓተ ጸሎት፡ በጸሎቱ መሪ ይፈጸም!

የጎጽበተ እግሩ ሥርዓት በሚካኸድበት ጊዜ፡ የጸሎቱ ተሳታፊዎች፡ እንዲህ የሚለውን የግእዝ መዝሙር፡ እጥበቱ እስኪያበቃ ድረስ፡ በጎብረትና ባለማቋረጥ ይዘምሩ!

"ሐዋርያቲሁ ከበበ፤ እግረ አርዳኢሁ ኅፀበ፤ ኮኖሙ አበ ወእመ፤ ወመሀሮሙ ጥበበ፤ ሃሌ ሉያ! ሃሌ ሉያ! ሃሌ ሉያ!" እንዘ ንብል ኢንትሃጉል።

ትርጉሙ፡

"ሐዋርያቱን፡ በዙርያው ሰበሰበ፤ የደቀ መዛሙርቱን እግር አጠበ፤ ለእነርሱ፡ አባትም፣ እናትም ኾናቸው፤ ጥበብንም አስተማራቸው፤ እርሱም፡ ከዓለም አስቀድሞ የነበረው፣ ዓለሙንም አሳልፎ የሚኖረው፡ እርሱ፡ ፈጣሪያችን ኢየሱስ መሲሕ ነው።" እያልን፡ ባለማስታገጥ እንዘምራለን።

ከዚህ አስቀድሞ፣ ከዚህም በኋላ የሚነበበው ምንባብና የሚዘመረው ምስባክ፡ በዕለቱ ድልድል ውስጥ ተመልክቶ ይገኛል።

የዓርቡ የስቅለት ሥርዓት።

የዕለተ ዓርቡ የስቅለተ ኢየሱስ መሲሕ ሥርዓተ ጸሎት ምንባብ፡ እስከንጋቱ፡ ፲፩ ሰዓት ድረስ ያለውን ጨምሮ ካበቃ በኋላ፡ ከማለዳው፡ ፩ ሰዓት ጀምሮ፡ በዚህ ዕለት የሚጸለዩውና የሚዘመረው ኹሉ፡ ከሰኞ እስከ-ሐሙስ ከሰነበተው ከግእዙ ተለይቶ፡ በዕዝል የዜማ ስልት ይኾናል።

ይኸው፡ የማለዳው፡ ፩ ሰዓት ምንባብ ከመጀመሩ በፊት፡ ካህናቱና ሕዝቡ፡ የዓለሙን ሰላም የፈጣሪያችን የኢየሱስ መሲሕን ሕማማተ መስቀል በማሰብ፡ ቆመው፡ የተለመደውን የመክፈቻ ጸሎት እንደጨረሱ፡ ከ“ለከ ኃይሉ” መዝሙር አስቀድመው፡ በተለይ፡ ለዚህ ዕለትና መዓልት ከተመደቡት፡ የየጊዜያቱ ጸሎታት፡ የሃሌታ ዜማዎች መካከል፡ ለዚህ ሥርዓት የተመረጠውን፡ ከዚህ የሚከተለውን የመግቢያ ዜማ፡ በዕዝል ስልት ይበሉ!

የማለዳው ፩ ሰዓት።

**ሃሌ ሃሌ ሃሌ ሉያ! ሃሌ ሃሌ ሃሌ ሉያ! ሃሌ ሃሌ ሃሌ ሉያ!
ተሰቅለ ተሰቅለ ተሰቅለ ተሰቅለ! ወሐመ! ቤዛ ኩሉ ኮነ! ዬ! ዬ! ዬ!
በመስቀሉ ቤዘውነ! እሞት ወባልሃነ!**

ትርጉሙ፡- ዓለም ሳይፈጠር አስቀድሞ የነበረውና ዓለምን አሳልፎ የሚኖረው ፈጣሪ አምላክ፡ ወዮ! ወዮ! ወዮ! ስለእኛ ሰው ኾኖ፡ መከራን ተቀበለ! ተሠቃየ! ተሰቀለ! ሞተ! በጦር ተወጋ! ተቀበረ! ስለዓለሙ ኹሉ መሥዋዕት ኾነ! እንዲህ ኾኖ በመስቀሉ፡ ከዲያብሎስ የባርነት ግዛት፡ ነጻ አወጣን! ከኃጢአት ቀንበር አላቀቀን! ከሞት ፍጻም ተቤዠን!

ከዚህ አያይዘው፡ የ“ለከ ኃይሉ”ን የስግደት ጸሎት፡ በዚያው በዕዝል ዜማ ይበሉት!

ለሰዓቱ የተመደበው ምንባብ ካበቃ በኋላ፡ “የዓመፅ ምስክሮች ተነሡብን! የማላውቀውንም፡ በእኔ ላይ ተናገሩ!” የሚል ትርጉም ያለው፡ እንዲህ የሚለው ምስጋኔ፡ በረዳቱ ካህን/ካህኒት፡ ዘለግ ባለ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ፡ ይዘመር!

**ተንሥኡ ላዕሌየ ሰማዕተ ዐመፃ፤
ወዘኢየአምር ነበቡ ላዕሌየ፤
ተንሥኡ ላዕሌየ ሰማዕተ ዐመፃ፤**

ሕዝቡ፡ ይህንኑ፡ እየሰገዱና እየተቀበሉ፡ ሦስት ጊዜ መላልሰው ይዘምሩት!

“የቅዱስ ወንጌልን ቃል ለመስማት የተዘጋጀን ኾነን እንገኝ ዘንድ፡ ተነሥታችሁ ቁሙና አዳምጡ!” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው መመሪያ፡ በረዳቱ ካህን/ካህኒት፡ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይዘመር!

ቁሙ ወአጽምኡ! ከመ ንኩን ድልዋነ ለሰሚአ ወንጌል ቅዱስ።

ሕዝቡ፡ እየሰገዱ፡ “ፈጣሪያችንና አምላካችን! ማርከን! ይቅርም አልኸን! ለኢትዮጵያ፡ እግዚአብሔር መንግሥትም፡ የበቃን አደረግኸን!” የሚል ትርጉም ያለውንና እንዲህ የሚለውን መልስ፡ በአንክሮ በተዘክሮ ዜማ ይሰጡ!

እግዚአብሔር፡ ወአምላክነ፤
መሐርከነ ፤ ወተሳላላክነ፤ ወረሰይከነ ድልዋነ፡ ለመንግሥተ እግዚአብሔር ዘኢትዮጵያ።

“ማቴዎስ፡ ማርቆስ፡ ሉቃስና ዮሐንስ፡ ያወጁትን፡ ቅዱሱን የእግዚአብሔርን የምሥራች ቃል፡ እነሆ ላሰማችሁ!” የሚል ትርጉም ያለውንና እንዲህ የሚለው መልእክት፡ በካህኑ/በካህኒቱ፡ ለዑል ዜማ ይተላለፍ!

ወንጌል ቅዱስ፡ ዘዜነዉ፡ ማቴዎስ፡ ወማርቆስ፡ ሉቃስ፡ ወዮሐንስ፡
ቃለ ወልደ እግዚአብሔር።

ሕዝቡ፡ እየሰገዱ፡ “ፈጣሪያችንና አምላካችን መሲሕ ሆይ! ኹልጊዜም፡ ለአንተ፡ ምስጋና ይገባሃል!” የሚል ትርጉም ያለውንና እንዲህ የሚለውን ምላሽ፡ በአንክሮ ተዘክሮ ዜማ ይሰጡ!

ስብሐት ለከ መሲሕ፡ እግዚአብሔር፡ ወአምላክነ፡ ኩሎ ጊዜ!

“የማይሞት ቅዱስ እግዚአብሔር፡ ቅዱስ ኃይል፡ ቅዱስ ሕይወት፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም የተወለደ! አቤቱ አዳንኸን! የማይሞት! ቅዱስ እግዚአብሔር፡ ቅዱስ ኃይል፡ ቅዱስ ሕይወት፡ በዮርዳኖስ የተጠመቀ! በዕፀ መስቀል ላይ የተሰቀለ! አቤቱ ሰላምህን ሰጠኸን!” የሚል ትርጉም ያለውንና እንዲህ የሚለው የኪዳን ጸሎት፡ ለእያንዳንዱ የወንጌሉ ምንግብ፡ መግቢያ ተደርጎ፡ በአንክሮ ተዘክሮ የንግብ ድምፅ፡ በካህኑ/በካህኒቱ ይሰማ!

ቅዱስ እግዚአብሔር፡ ቅዱስ ኃይል፡ ቅዱስ ሕይወት፡ ዘኢይመውት! ዘተወልደ እማርያም፡ እምቅድስት ድንግል! አድኅንከነ እግዚአብሔር፡ ቅዱስ ኃይል፡ ቅዱስ ሕይወት፡ ዘኢይመውት! ዘተጠምቀ በዮርዳኖስ! ወተሰቅለ ዲበ ዕፀ መስቀል፡ አስተሳለምከነ እግዚአብሔር!

በመጀመሪያ፡ የማቴዎስ የወንጌል ንግብ ሲያበቃ፡ “የካህናት አለቆች፡ ኢየሱስን፡ አሥረው ይዘው፡ ሌሊቱን ሙሉ፡ ሲመክሩበት ካደሩ በኋላ፡ ሲነጋ፡ በወንጀለኛ እንጨት መስቀል ላይ ሊሰቅሉት ተስማምሙ!” የሚል ትርጉም ያለውንና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ወጸቢሐ፡ ተማከሩ ሊቃነ ካህናት፡ ይስቅልዎ ለኢየሱስ ዲበ ዕፀ መስቀል ዘእቡስ።

ቀጥሎ፡ የማርቆስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “የካህናት አለቆች፡ ኢየሱስን፡ አሥረው ይዘው፤ ሌሊቱን ሙሉ፡ ሲመክሩበት ካደሩ በኋላ፡ ሲነጋ፡ ወደፍርድ አደባባይ አወጡት!” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ወጸቢሑ፡ ተማከሩ ሊቃነ ካህናት፡ አውጽእዎ ለኢየሱስ፡ ውስተ ዐውደ ምክኑናን።

ከዚያ፡ የሉቃስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “የካህናት አለቆች፡ ኢየሱስን፡ አሥረው ይዘው፤ ሌሊቱን ሙሉ፡ ሲመክሩበት ካደሩ በኋላ፡ ሲነጋ፡ የፊጥኝ ዐሥረው፡ ለጲሳጦስ፡ አሳልፈው ሰጡት!” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ወጸቢሑ፡ ተማከሩ ሊቃነ ካህናት፡ ሐመይዎ ለኢየሱስ፤ ወመጠውዎ ለጲሳጦስ።

በመጨረሻ፡ የዮሐንስን የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “የካህናት አለቆች፡ ኢየሱስን፡ አሥረው ይዘው፤ ሌሊቱን ሙሉ፡ ሲመክሩበት ካደሩ በኋላ፡ ሲነጋ፡ በዚያን ጊዜ፡ የፍርዱ ችሎት ወደተዘጋጀበት አደባባይ አመጡት!” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ወጸቢሑ፡ ተማከሩ ሊቃነ ካህናት፡ አውጽእዎ አፍኦ ለኢየሱስ፤ ወነበረ ዓውደ ሶቤሃ።

እዚህ ላይ፡ “ጽንዓ ዛቲ” የሚለው፡ ምስጋናና ተከታታይ ስግደት ተካኝዶ፡ የሰዓቱ ሥርዓተ ጸሎት ይከናወናል።

የጧቱ፡ ፫ ሰዓት፤

ጸሎቱ፡ ከላይ በ፩ኛው ሰዓተ ጊዜ፡ የተካኝደውን ሥርዓትና ተራ የሚከተል ኾኖ፡ የመልእክቶቹ ፍሬ ነገር ግን፡ ከዚህ የሚቀጥለውን ይዞ ይቀርባል፡-

“አቤቱ! የሚያጠቁኝን፡ ተከላከልልኝ! የሚዋጉኝንም፡ ተዋጋልኝ!” የሚል ትርጉም ያለው፡ የመዝሙር ፴፬፡ የመግቢያ ቃላት፡ በረዳቱ ካህን/ካህኒት፡ ዘለግ ባለ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ፡ ይሰማ!

ግፍዎሙ እግዚአ፡ ለእለ ይገፍዑኒ!
ጽብእሙ እግዚአ፡ ለእለ ይጸብኡኒ
ግፍዎሙ እግዚአ፡ ለእለ ይገፍዑኒ!

ሕዝቡ፡ ይህንኑ ቃል፡ እየሰገዱ፡ ተቀብለው ይዘምሩት!

መዝሙሩ፡ በረዳቱ ካህን/ካህኒት፡ የአንክሮ የተዘክሮ ውርድ ንባብ፡ እሰባት ቦታዎች ላይ እየታረፈ፡ ከመጀመሪያው አንሥቶ ይሰማ!

ንባቡ ባረፈ ቀጥሮ፡ ይህንኑ፡ “ግፍያሙ እግዚእ፡ ለእለ ይገፍዑኒ!” የሚለውን የአቤቱታ ቃል፡ በዚያው ዜማ፡ በካህኑ/በካህኒቱ ይዘም!

ሕዝቡ፡ ይህንኑ ቃል፡ እየሰገዱና እየተቀበሉ፡ አንዳንድ ጊዜ ይዘምሩት!

“ብዙ ውሾች ከበቡኝ! ክፉዎችም፡ በየማኅበሮቻቸው ተደራጅተው ያዙኝ!” የሚል ትርጉም ያለው፡ እንዲህ የሚለው ምስባክ፡ በረዳቱ ካህን/ካህኒት፡ ዘለግ ባለ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ፡ ይዘመር!

ዐገቱኒ ከለባት ብዙኃን፤
ወአገዡኒ ማኅበሮሙ ለእኩያን፤
ዐገቱኒ ከለባት ብዙኃን፤

ሕዝቡ፡ ይህንኑ፡ እየሰገዱና እየተቀበሉ፡ ሦስት ጊዜ መላለሰው ይዘምሩት!

የወንጌሉ ምንባብ ጸሎት፡ ከላይ፡ በ፩ኛው ሰዓት በቀረበው መልክ በሚካኼድበት ጊዜ፡ በመጀመሪያ፡ የማቴዎስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ጧት ፫ ሰዓት ሲኾን፡ ኢየሱስን ይዘው፡ ሊሰቅሉት ወሰዱት፤” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ሠለስቱ ሰዓት፡ አገዝዎ ለኢየሱስ፡ ወወሰድዎ ይስቅልዎ።

ቀጥሎ፡ የማርቆስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጲላጦስ፡ ኢየሱስን ካስገረፈው በኋላ፡ ጊዜው፡ ጧት ፫ ሰዓት ሲኾን፡ ሊሰቅሉት ወሰዱት፤” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ሠለስቱ ሰዓት፡ ቀሠፎ ጲላጦስ፡ ለኢየሱስ፡ ወወሰድዎ ይስቅልዎ።

ከዚያ፡ የሉቃስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ጧት ፫ ሰዓት ሲኾን፡ በርባንን አድኖላቸው፡ ኢየሱስን ግን፡ ይስቅሉት ዘንድ ሰጣቸው፤” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ሠለስቱ ሰዓት፡ አሕየወ ሎሙ በርባንሃ፡ ወወሰደሙ ኢየሱስሃ ይስቅሉ።

በመጨረሻ፡ የዮሐንስን የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ጧት ፫ ሰዓት ሲኾን፡ ኢየሱስን፡ ወደፍርድ አደባባይ አወጡት!” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ሠለስቱ ሰዓት፡ ወሰድዎ ለኢየሱስ፡ ውስተ ዐውደ ምክኖን።

እዚህ ላይ፡ “ጽንዓ ዛቲ” የሚለው፡ ምስጋናና ተከታታዩ ስግደት ተካክሎ፡ የሰዓቱ ሥርዓተ ጸሎት ይከናወናል።

የቀትሩ፡ ፮ ሰዓት።

ጸሎቱ፡ ከላይ በጅኛው ሰዓተ ጊዜ፡ የተካኔደውን ሥርዓትና ተራ የሚከተል ኸኖ፡ የመልእክቶቹ ፍሬ ነገር ግን፡ ከዚህ የሚቀጥለውን ይዞ ይቀርባል፡-

“አቤቱ! አምላካችን! ሊቃችን! ለእኛ፡ ቤዛ ኸነህ፡ ቅዱስ ደምህን ላፈሰሰህበት መስቀልህና ለቅድስቲቱ ትንሣኤህ እየሰገድን፡ ኹላችን እናመስግንሃለን!” የሚል ትርጉም ያለው፡ እንዲህ የሚለው፡ የምስክርነትና የምስጋና ቃል፡ ዘለግ ባለ፡ የካህን/የካህንቲቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይሰማ!

**ለመስቀልክ ንሰግድ ኦ ሊቅነ፤
ወለትንሣኤክ ቅድስት፡ ንሰብሕክ ኩልነ፤
ይእዜኒ፥ ወዘልፈኒ።**

ሕዝቡ፡ ይህንኑ፡ እየሰገዱ፡ ተቀብለው፡ ሦስት ጊዜ ይዘምሩት!

ከዚህ ቀጥሎ፡ “እጆቼንና እግሮቼን ቸነከሩኝ፤ አጥንቶቼንም ኹሉ ቈጠሩ።” የሚል ትርጉም ያለው፡ እንዲህ የሚለው፡ የምስባሁ መዝሙር፡ ዘለግ ባለ፡ በረዳቱ ካህን/ካህንቲቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ፡ ይዘመር!

**ቀነዉኒ እደውየ ወእገርየ፤
ወጐለቀኑ ኩሉ አዕፅምትየ፤
ቀነዉኒ እደውየ ወእገርየ፤**

ሕዝቡ፡ ይህንኑ፡ እየሰገዱና እየተቀበሉ፡ ሦስት ጊዜ መላልሰው ይዘምሩት!

የወንጌሉ ምንባብ ጸሎት፡ ከላይ፡ በጅኛው ሰዓት በቀረበው መልክ በሚካኔደበት ጊዜ፡ በመጀመሪያ፡ የማቴዎስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ፮ ሰዓት ሲኾን፡ ኢየሱስን፡ ልብሱን አልብሰው፥ መስቀሉን አሸክመው፡ ሊሰቅሉት ወሰዱት፤” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህን/በካህንቲቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ስድስቱ ሰዓት፡ አልበስዎ አልባሲሁ፡ ለኢየሱስ፡ ወወሰድዎ ይስቅልዎ።

ቀጥሎ፡ የማርቆስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ፮ ሰዓት ሲኾን፡ ሊሰቅሉት ሲወስዱት፡ ስለደከመባቸው፡ ስምዖን የተባለውን መንገደኛ፡ መስቀሉን ይሸከም ዘንድ አስገደዱት፤” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህን/በካህንቲቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ስድስቱ ሰዓት፡ አበጥዎ ለስምዖን፡ ከመ ይጹር መስቀሉ።

ከዚያ፡ የሉቃስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ፮ ሰዓት ሲኾን፡ ኢየሱስን፡ 'ቀራንዮ' በተባለው ሥፍራ ሰቅሎት!” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ስድስቱ ሰዓት፡ ሰቀልዎ ለኢየሱስ፡ በቀራንዮ መካን።

በመጨረሻ፡ የዮሐንስን የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ፮ ሰዓት ሲኾን፡ ሊቃነ ካህናቱ፡ ቀትር ሣለ፡ ኢየሱስን፡ በኹለት ወንበዴዎች መካከል ሰቀሎት!” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ስድስቱ ሰዓት፡ ቀትር ሶቤሃ፡ ሊቃነ ካህናት፡ ሰቀልዎ ለኢየሱስ፡ ማዕከል ክልኤ ፈያት።

ይህ ምንባብና ጸሎት እንዳበቃ፡ ካህናቱ፡ በግብፅ ኦርቶዶክሳውያኑ ልማድ፡ እመሬት ላይ ተቀምጠው፤ ራሳቸውን በጥቁር ካባ ሸፍነውና አንገታቸውን እየጉልበታቸው ላይ ደፍተው፡ “አቤቱ፡ በመንግሥትህ በተገለጥህ ጊዜ አስበን!” የሚል ትርጉም ባለውና በአንክሮ በተዘክሮ ዜማ በሚያሰሙት፡

**"አምንስቲቲ፡ ሙኪርያ፡ አንቲ ፋሲልያሱ!
አምንስቲቲ፡ ሙዓግያ፡ አንቲ ፋሲልያሱ!
አምንስቲቲ፡ ሙዳሱጣ፡ አንቲ ፋሲልያሱ!"**

በሚለው የግሪክኛ ቃለ ጸሎት ምትክ፡ ካህናቱም፤ ሕዝቡም፡ ዐብረው፡ የዚህ፡ የግሪክኛው ጸሎት፡ ተመሳሳይ የኾነውን፤ ነገር ግን፡ "ተዘክርክነ! አሰብኸን!" በሚለው ተፍጻሜ ቃል የሚያበቃውን ግእዙን፡ እንዲህ እያሉ፡ በእውነተኛው፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነት ተዋሕዶ ሃይማኖታቸው አምልኮ ቆመውና እየሰገዱ ያዟቸው!

**ተዘክርክነ እግዚአብሔር፡ በውስተ መንግሥትከ፤
ተዘክርክነ እግዚአብሔር፡ ኦ ሊቅነ፤
ተዘክርክነ እግዚአብሔር፡ በውስተ መንግሥትከ፤**

በመጨረሻ፡ ኹሉም በነገረት፡ “አቤቱ፡ በቅዱስ መስቀልህ ላይ ተሰቅለህ ሣለህ፡ በቀኝህ የተሰቀለውን ወንጀለኛ፡ በመንግሥትህ እንዳሰብኸው፡ እኛንም፡ አሰብኸን !” የሚል ትርጉም ያለውንና እንዲህ የሚለውን ማጠቃለያ ጸሎት ያዟቸው!

በከመ ተዘክርክ፡ ለፈያታዊ ዘየማን፤ እንዘ ሀሎክ ዲበ ዕፀ መስቀል ቅዱስ።

እዚህ ላይ፡ “ጽንዓ ዛቲ” የሚለው፡ ምስጋናና ተከታታይ ስግደት ተካፎዶ፡ የሰዓቱ ሥርዓተ ጸሎት ይከናወናል።

የቀትሩ በኋላ ፱ ሰዓት።

ጸሎቱ፡ ከላይ በ፩ኛው ሰዓት ጊዜ፡ የተካኔደውን ሥርዓትና ተራ የሚከተል ኸኖ፡ የመልእክቶቹ ፍሬ ነገር ግን፡ ከዚህ የሚቀጥለውን ይዞ ይቀርባል፡-

“የማይሞት መለኮት፡ ስለእኛ፡ የሞት ጽዋን ተቀብሎ፡ በሰውነቱ ሞተ! ወዮ ለዚህ አንክሮ ይገባል!” የሚል ትርጉም ያለውን፡ የተዘክሮ ቃል፡ ካህናቱ፡ በታላቅ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ድምፅ፡ እንዲህ እያሉ ያሰሙ!

እ! ዘጥዕመ ሞተ በሥጋ!
እ! ዘጥዕመ ሞተ በሥጋ!
እ! ዘጥዕመ ሞተ በሥጋ!

ሕዝቡ፡ ይህንኑ፡ እየሰገዱ፡ ተቀብለው፡ ሦስት ጊዜ ይዘምሩት!

ከዚህ ቀጥሎ፡ “ለመብሌ፡ ሓሞትን ሰጡኝ፤ ለጥማቴም፡ ሆምጣጤ አጠጡኝ።” የሚል ትርጉም ያለው፡ የምስባክ መዝሙር፡ ዘለግ ባለ፡ በረዳቱ ካህን/ካህኒት፡ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ፡ ይዘመር!

ወወደዩ ሓሞተ ውስተ መብልዕዩ፤
ወአስተዩኒ ብሒአ ለጽምእዩ፤
ወወደዩ ሓሞተ ውስተ መብልዕዩ።

ሕዝቡ፡ ይህንኑ፡ እየሰገዱና እየተቀበሉ፡ ሦስት ጊዜ መላልሰው ይዘምሩት!

የወንጌሉ ምንባብ ጸሎት፡ ከላይ፡ በ፩ኛው ሰዓት በቀረበው መልክ በሚካኔደበት ጊዜ፡ በመጀመሪያ፡ የማቴዎስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ፱ ሰዓት ሲኾን፡ ኢየሱስ፡ 'አምላኬ! አምላኬ!' ብሎ፡ በቃሉ ጩኸ ተጣራ።” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ተሰዓቱ ሰዓት፡ ጸርሐ ኢየሱስ በቃሉ፡ ወይቤ፡ “ኤሎሄ! ኤሎሄ!”

ቀጥሎ፡ የማርቆስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ፱ ሰዓት ሲኾን፡ ኢየሱስ፡ ድምፁን፡ በቃሉ፡ ጩኸ ካሰማ በኋላ፡ ነፍሱ፡ ከሥጋው ተለየች!” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ተሰዓቱ ሰዓት፡ ገዕረ ኢየሱስ፡ በቃሉ፡ ወወጽአት መንፈሱ ሶቤሃ።

ከዚያ፡ የሉቃስ የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ፱ ሰዓት ሲኾን፡ ኢየሱስ፡ በቃሉ ጮኸ! ነፍሱንም፡ ከሞት ኃይል ታድኑ፡ አደራ አስጥበቀኝ!” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ተስዓቱ ሰዓት፡ ከልሓ ኢየሱስ በቃሉ፡ ወአማሕፀነ ነፍሶ እሞት።

በመጨረሻ፡ የዮሐንስን የወንጌል ንባብ ሲያበቃ፡ “ጊዜው፡ ፱ ሰዓት ሲኾን፡ ኢየሱስ፡ ራሱን ዘንበል አድርጎ፡ 'ኹሉ ተፈጸመ!' አለ።” የሚል ትርጉም ያለውና እንዲህ የሚለው ዝክረ ነገር፡ በካህኑ/በካህኒቱ የአንክሮ የተዘክሮ ዜማ ይታወስ! ሕዝቡም ተቀብለው፡ እየሰገዱ ይዘምሩት!

ጊዜ ተስዓቱ ሰዓት፡ አጽነነ ርእሶ ኢየሱስ፡ ወይቤ፡ “ተፈጸመ ኩሉ!”

እዚህ ላይ፡ “ጽንዓ ዛቲ” የሚለው፡ ምስጋናና ተከታታዩ ስግደት ተካሄዶ፡ የሰዓቱ ሥርዓተ ጸሎት ይከናወናል።

ከዚህ ቀጥሎ፡ የጸሎቱ መሪና ሕዝቡ፡ ከላይ በሠፈሩት በየሰዓታቱ ጸሎታት ማብቂያ ግድም ተያይዞ፡ እየተሰገደ የሚዘመረውን፡

"መሲሕ አምላክነ፥ ዘመጽአ ወሐመ በእንቲአነ፥ በሕማማቲሁ ቤዘወነ!

ንሰብሐ፥ ወናልዕል ስሞ ኅቡረ፥ እስመ ውእቱ ገብረ ሰላምነ፥ በብዝኅ ሣህሉ ወምሕረቱ!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! እብኖዲ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ታያስ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ማስያስ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ኢየሱስ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! መሲሕ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! አማኑኤል ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ትስቡግ ናይናን፥ ኪርያላይሶን!

ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን! ኪርያላይሶን!"

የሚለውን ጸሎት፡ በዕዝል ዜማ እየተቀባበሉና እየዘመሩ ይሰገዱ!

ከዚህ አያይዘው፡-

"ስብሐት ለእግዚአብሔር፡ ኪያነ ዘፈጠረ፡ ከመ ናምልኮ!

ስብሐት ለማርያም፡ እመ አምላክ፡ ንግሥትነ፥ ወመድኃኒትነ!

ስብሐት ለመስቀለ መሲሕ፡ ዕፀ ሰላምነ፥ ኃይልነ፥ ወጸወንነ!" የሚለውን

የምስጋና ቃል፡ በኅብረት ዜማ እያሰሙ ከሰገዱ በኋላ፡ የስግደቱና የሰዓቱ ጸሎት፡ በቡራኬውና በማሰናበቻው የዐዋጅ ቃል ያበቃል።

የሥርዓተ ጾሙ፣ ጸሎቱና ስግደቱ ማጠቃለያ፤

ካህናቱ፡ ቀጥለው፡ ከሥርዓቱ ተካፋዮች መካከል፡ የግል ንስሐቸውን ለማድረስ፡ ወደእነርሱ የሚቀርቡትን ተነሳሕያን (ንስሐ ተቀባዮች)፡ የርግበ ኖሳ፡ የምሥራች ቀምበጥ ምሳሌ በኾነው፡ በወይራ ቅጠል ዝንጣፊ፡ ትከሻቸውን በመጠብጠብ፡ እንደየዓቅማቸው የንስሐ ስግደትን ይሰጧቸዋል፤ በዚህም፡ የስቅለተ ዓርቡ ሥርዓተ ጾም፣ ጸሎትና ስግደት ይፈጸማል።

ይህ እንደተከናወነ፡ በካህናቱ መሪነት፡ በእንተ ማርያምን የያዘ፡ የ፲፪፡ ፲፪ ጊዜ እግዚአታን ያድርሱ!

ከዚህ በኋላ፡ ካህናቱና ሕዝቡ፡ “ፈጣሪያችንና ሰላማችን፣ ሊቀ ካህናታችንና ንጉሠ ነገሥታችን ኢየሱስ መሲሕ፡ ሰው ኾኖ በተቀበላቸው ፈተናዎችና መከራዎች፡ ዲያብሎስን ድል አደረገልን፤ ተስቅሎ ባፈሰሰው ደሙ፡ ኃጢአትን ደመሰሰልን፤ በመሞቱና በመቀበሩ፡ ሞትንና መቃብርን አጠፋልን፤” ሲሉ፡ እንዲህ እያሉ፡ እየዘመሩ ያሸበሽባሉ።

ይህ የሚያሸበሽቡት ዝማሬ፡ ሙሴ፡ በእግዚአብሔር ተአምራዊ ኃይል፡ የእስራኤልን ሕዝብ፡ ከባርነት፣ ከመቅሠፍትና ከሞት፡ ነጻ አውጥቶ፡ ከግብፅ፡ ወደምድረ ከነዓን እየመራ፡ በሚጓዙበት ጊዜ፡ ከኤርትራ ባሕር ሲደርሱ፡ የፈርዖን ሠራዊት፡ ከኋላቸው መጥቶባቸው፡ ሣለ፡ ባሕሩ፡ ከኹለት ተከፍሎላቸው፡ በደጎና ስለተሻገሩ፡ ጠላቶቻቸው ግን፡ በዚያው ባሕር፡ ሠጥመው ስላለቁ፡ በታላቅ ደስታ ኾነው፡ ለፈጣሪያቸው የዘመሩት ነው።

“በፍጥረቱ ኹሉ የተመሰገነ፣ ምስጉን እግዚአብሔርን፡ እኛም እናመሰግነዋለን!” የሚል ትርጉም ያለው፡ ይኸው ዝማሬ፡ እንዲህ ይነበባል፡-

ንሴብሐ፣ ንሴብሐ ለእግዚአብሔር፤ ስቡሐ ዘተሰብሐ፣ ስቡሐ ዘተሰብሐ።

ሽብሸባው፡ ባጭሩ እንዳበቃ፡ ካህናቱ፣ ወይም፡ የጸሎቱ መሪ፡ ሕዝቡን፡ በቡራኬ ጸሎት ያሰናብቱና፡ የዕለቱ ሥርዓት ፍጻሜ ይኾናል።

የምንባቦችና ምስባኮች ዝርዝር፡

ከቅዱሳን መጻሕፍት የተውጣጠው፡ የሰሙኑ ሕመማት፡ የየዕለቱ ምንባቦችና የአዲስ ኪዳን ምስባኮች ዝርዝር፡ ከዚህ የሚከተለው ነው፡-

የሰኞ

፩ኛ፡ እሁድ፡ በምሽቱ፡ ፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሶፎ. ምዕ. ፩፡ ቁ. ፩-፲፪።

ምስባክ፡- መዝ. ፳፯፡ ቁ. ፯-፰።

እሴብሕ ወእዜምር ለእግዚአብሔር፤ ለእግዚአብሔር፡ እቀኛለሁ፤ እዘምርለታለሁ፤
ሰምዓከኒ እግዚአ ቃልየ ዘሰአልኩ ኅቤከ፤ አቤቱ፡ ወደአንተ የጮኸሁትን ቃሌን ሰማህ!
ተሳላጭነት ወሰምዓከኒ፡ ለከ ይብለከ ልብየ። ልቤ፡ “ማርኸኝ፡ አደመጥኸኝም!” ይልሃል።

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፲፪፡ ቁ. ፳-፴፯።

፪ኛ፡ እሁድ፡ በማታው፡ ፫ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሶፎ. ምዕ. ፩፡ ቁ. ፲፬-፲፰።

ምስባክ፡- መዝ. ፳፰፡ ቁ. ፯-፯፤ ፰-፱።

አድኅንክ ሕዝበክ፡ ወባረክክ ርስተክ፤ ሕዝብህን አዳንህ! ርስትህንም ባረክህ!
ረዐይኮሙ ወአልዐልኮሙ እስከለዓለም፤ ጠበቅሃቸው፡ እስከዘለዓለምም ከፍ አደረግሃቸው፤
ይትባረክ እግዚአብሔር እስመ ሰምዓኒ ቃለ-ሰብሐትየ። እግዚአብሔር ይመስገን የምስጋናዬን ቃል ሰምቶኛልና።

ወንጌል፡- ሉቃ. ምዕ. ፱፡ ቁ. ፲፰-፳፪።

፫ኛ፡ ሰኞ፡ በሌሊቱ፡ ፯ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ኢዩ. ምዕ. ፩፡ ቁ. ፭-፲፮።

ምስባክ፡- መዝ. ፳፱፡ ቁ. ፩-፪።

አምጽኡ ለእግዚአብሔር ውሉደ አማልክት፤ የአምላክ ልጆች! ለእግዚአብሔር አመጡ!
አምጽኡ ለእግዚአብሔር ዕጉለ ሓራጊት፤ ለእግዚአብሔር፡ የእውነት አምልኮን አመጡ!
አምጽኡ ለእግዚአብሔር ክብረ ወስብሐተ። ክብርና ምስጋናን ለእግዚአብሔር አመጡ!

ወንጌል፡- ማር. ምዕ. ፲፡ ቁ. ፴፪-፴፬።

፬ኛ፡ ሰኞ፡ በነግሁ፡ ፱ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሚክ. ምዕ. ፪፥ ቁ. ፫-፲፩።

ምስባክ፡- መዝ. ፲፯፥ ቁ. ፫-፬።
ሐወጽከኒ ሌሊተ፥ ወፈተንኮ ለልብ፤ በሌሊት ጎበኘኸኝ፥ ልቤንም ፈተንኸው፤
አመከርከኒ፡ ወኢተረክበ ዐመፃ በላዕሌ፤ ፈተንኸን፤ ዐመፃም አልተገኘብኝም፤
ከመ ኢይንብብ አፋየ፡ ግብረ ዕንላመሕያው፤ የሰውን ሥራ አፊ እንዳይናገር፡ ፈቃዴ ነው።

ወንጌል፡- ማር. ምዕ. ፰፥ ቁ. ፳፯-፴፫።

፭ኛ፡ ሰኞ፡ በንጋቱ፡ ፲፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሚክ. ምዕ. ፫፥ ቁ. ፩-፬።

ምስባክ፡- መዝ. ፲፯፥ ቁ. ፵፰።
ዘባልሐኒ እምጸላእትየ ምንስዋን፤ ከፈታኝ ጠላቶቼ የታደገኝ፡ እርሱ ነው፤
ወዘዐልዓለኒ እምእለ ቆሙ ላዕሌ፤ በእኔም ላይ ከቆሙ፡ ከፍ ከፍ ያደረገኝ፤
እምብእሲ ገፋዒ ባልሐኒ። ከግፈኛ ሰው አዳኝ።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፲፯፥ ቁ. ፲፱-፳፫።

፮ኛ፡ ሰኞ፡ በማለዳው፡ ፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘፍጥ. ምዕ. ፩፥ ቁ. ፩-፴፩፤
ኢሳ. ምዕ. ፭፥ ቁ. ፩-፱፤
ሲራ. ምዕ. ፩።

ምስባክ፡- መዝ. ፸፩፥ ቁ. ፲፰-፲፱።
ይትባረክ እግዚአብሔር አምላክ እስራኤል፤ የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር ይባረክ፤
ዘገብረ መንክረ ዐቢያ ባሕቲቱ፤ ብቻውን፡ ታላላቅ ተአምራትን ያደረገ፤
ወይትባረክ ስመ ስብሐቲሁ። የምስጋናው ስም ይባረክ!

ወንጌል፡- ማር. ምዕ. ፲፩፥ ቁ. ፲፫-፳፯።

፯ኛ፡ ሰኞ፡ በጧቱ፡ ፫ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ኢሳ. ምዕ. ፭፡ ቁ. ፳፩-፴፫፤
ኢዩ. ምዕ. ፪፡ ቁ. ፳፩-፴፪፤
ኢዩ. ምዕ. ፫፡ ቁ. ፩-፳፩፤
ኤር. ምዕ. ፱፡ ቁ. ፲፪-፲፱።

ምስባክ፡- መዝ. ፻፳፩፡ ቁ. ፩-፪።

ተፈግሐኩ፡ እስመ ይቤሉኒ፡ ቤተ እግዚአብሔር ነጻውር፤ ወደእግዚአብሔር ቤት እንኪድ ስላሉኝ ደስ አለኝ፤
ወቆማ እገሪን ውስተ አዕጻድኪ ኢየሩሳሌም፤ ኢየሩሳሌም ሆይ! እግሮቻችን በአደባባዮችሽ ቆሙ፤
ኢየሩሳሌምስ፡ ሕንፅት ከመ ሀገር። ኢየሩሳሌምስ፡ እንደተገጠጠች ከተማ ታንፃለች።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፩፡ ቁ. ፲፰-፳፪።

፳ኛ፡ ሰኞ፡ በቀትሩ፡ ፯ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘፀአ. ምዕ. ፴፪፡ ቁ. ፯-፲፭፤
ጥበ. ምዕ. ፩።

ምስባክ፡- መዝ. ፻፳፩፡ ቁ. ፱።

እስመ ህዩ ዐርጉ አሕዛብ፤ አሕዛብ፡ ወደዚያ ወጡ፤
ሕዝበ እግዚአብሔር ስምዐ እስራኤል፤ የእስራኤል ምስክሮች፡ የእግዚአብሔር ነገዶችም፤
ከመ ይግነዩ ለስምክ እግዚአ። የእግዚአብሔርን ስም ያመሰግኑ ዘንድ።

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፪፡ ቁ. ፲፪-፳፭።

፴ኛ፡ ሰኞ፡ በቀትር በኋላ፡ ፱ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘፍጥ. ምዕ. ፪፡ ቁ. ፩-፳፫፤
ኢሳ. ምዕ. ፵፡ ቁ. ፩-፰፤
ምሳ. ምዕ. ፩፡ ቁ. ፩-፱።

ምስባክ፡- መዝ. ፳፬፡ ቁ. ፭።

ስምዓከነ አምላክነ ወመድኃኒነ፤ አምላካችን፡ መድኃኒታችን ሆይ! ሰማኸን!
ተስፋሆሙ፡ ለኸሉሙ አጽናፈ ምድር፤ በምድር ዳርቻ፤ በሩቅ ባሕር ውስጥ ላሉትም፤
ወለእለሂ ውስተ ባሕር ርሑቅ። ለኸሉም፡ ተስፋቸው አንተ ነህ።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፩፡ ቁ. ፳፫-፳፯።

፲ኛ፡ ሰኞ፥ በሠርክ፡ ፲፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘፍጥ. ምዕ. ፫፥ ቁ. ፩-፳፬፤
ኢሳ. ምዕ. ፶፤
ኢሳ. ምዕ. ፳፮፤
ሲራ. ምዕ. ፪፤
ሆሴ.. ምዕ. ፲፬፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፲፪፥ ቁ. ፪-፫፡፡

ወትዴዕረኒ ልብዩ ኩሎ አሚረ፤ ልቤ እስከመቼ ኹልጊዜ ያስጨንቀኛል?
እስከ ማእዘኑ ይትዔበዩ ጸላእትዩ ላዕሌዩ፤ እስከመቼ ጠላቴ፡ በላዬ ይጓደዳል?
ነጻርከኒ ወሰማዕከኒ እግዚአ አምላኪዩ፡፡ አቤቴ አምላኬ፡ አየኸኝ! ሰማኸኝም፡፡

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፰፥ ቁ. ፶፩-፶፱፡፡

የማግሰኞ

፩ኛ፡ ሰኞ፥ በምሽቱ፡ ፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘካ. ምዕ. ፩፥ ቁ. ፩-፮፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፳፩፥ ቁ. ፭-፮፡፡

ወባሕቱ ለእግዚአብሔር ትገኒ ነፍስዩ፤ ነገር ግን፡ ነፍሴ፡ ለእግዚአብሔር ትገዛለች፤
እስመ ኅቤሁ ተስፋዩ፤ ተስፋዬ፡ ከእርሱ ዘንድ ናትና፤
እስመ ውእቱ አምላኪዩ ወመድኃኒዩ፡፡ እርሱ፡ አምላኬም፥ መድኃኒቴም ነውና፡፡

ወንጌል፡- ሉቃ. ምዕ. ፲፫፥ ቁ. ፳፪-፴፫፡፡

፪ኛ፡ ሰኞ፥ በማታው፡ ፫ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሚል. ምዕ. ፩፥ ቁ. ፩-፰፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፲፪፥ ቁ. ፫-፬፡፡

ነጻርከኒ ወሰማዕከኒ እግዚአ አምላኪዩ፤ አቤቴ አምላኬ፡ አየኸኝ! ሰማኸኝም፡፡
አበርሃሆን ለአዕይንትዩ ከመ ኢይኑማ ለመዋት፤ ለሞት እንዳልተኛ፡ ዓይኖቼን አበራህ!
ወከመ ኢይበሉኒ ጸላእትዩ፡ “ሞእናሁ!” ጠላቶቼ ፡ “አሸነፍኑው!” እንዳይሉ፡፡

ወንጌል፡- ሉቃ. ምዕ. ፲፫፥ ቁ. ፴፩-፴፰፡፡

፫ኛ፡ ማግሰኛ፡ በሌሊቱ፡ ፮ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሆሴ. ምዕ. ፬፥ ቁ. ፲፭-፲፱።
ሆሴ. ምዕ. ፭፥ ቁ. ፩-፯።

ምስባክ፡- መዝ. ፯፥ ቁ. ፪-፫።

አምላኪያ ወረዳኢያ፡ ወእትዌከል ቦቱ፤ በአምላኬና በመሸሸሊያዬ፡ በእርሱ እታመናለሁ፤
እስመ ውእቱ ባልሓኒ፡ እመሥገርት ነዓዊት፤ እርሱ፡ ከነጣቂዎች ወጥመድ አድኖኛልና፤
ወእምነገር መደንግዕ፡ ከሚያስደነግጥም ነገር ኹሉ።

ወንጌል፡- ሉቃ. ምዕ. ፳፩፥ ቁ. ፴፬-፴፰።

፬ኛ፡ ማግሰኛ፡ በነግሡ፡ ፱ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሆሴ. ምዕ. ፲፥ ቁ. ፲፪-፲፭፤
ሆሴ. ምዕ. ፲፩፥ ቁ. ፩-፪።

ምስባክ፡- መዝ. ፴፪፥ ቁ. ፲-፲፩።

እግዚአብሔር ይመይጥ ምክሮሙ ለአሕዛብ፤ እግዚአብሔር የአሕዛብን ምክር ያጠፋል፤
ወይመይጥ ኅሊናሆሙ ለሕዝብ፤ የሕዝብንም አሳብ ይመልሳል፤
ወምክሩስ ለእግዚአብሔር ይሄሉ ለዓለም። የእግዚአብሔር ምክር ግን፡ ለዘለዓለም ይኖራል።

ወንጌል፡- ሉቃ. ምዕ. ፲፩፥ ቁ. ፴፯-፶፪።

፭ኛ፡ ማግሰኛ፡ በንጋቱ፡ ፲፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- አሞ. ምዕ. ፭፥ ቁ. ፮-፲፬።

ምስባክ፡- መዝ. ፻፳፩፥ ቁ. ፬-፭።

እስመ ህየ ዐርጉ አሕዛብ፤ አሕዛብ፡ ወደዚያ ወጡ፤
ሕዝብ እግዚአብሔር፡ ስምዕ እስራኤል፤ የእግዚአብሔር ሕዝብ፡ የእስራኤል ምስክር፤
ከመ ይግነዩ ለስምክ ቅዱስ። ቅዱስ ስምህን ያመሰግኑ ዘንድ።

ወንጌል፡- ማር. ምዕ. ፲፫፥ ቁ. ፴፪-፴፯፤
ማር. ምዕ. ፲፬፥ ቁ. ፩-፪።

፮ኛ፡ ማግሰኛ፥ በማለዳው፡ ፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘጸአ. ምዕ. ፲፱፥ ቁ. ፩-፳፤
ኢዮ. ምዕ. ፳፫ እና ፳፬፤
ኢሳ. ምዕ. ፩፥ ፳፩-፴፩፡፡
ሆሴ. ምዕ. ፬፥ ፩-፳፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፴፬፥ ቁ. ፬-፭፡፡

ጎፍሩ ወጎስሩ ከሎሎሙ

ነፍሴን የሚሹ ኹሉ፡ ዐፈሩ፤

እለ የጎሥሥዎ ለነፍስየ፤

ጎሥቁሉም፡፡

ገብኡ ድጎሬሆሙ ወተጎፍሩ

ክፋትን በእኔ ላይ ያሰቡ ዐፈሩ፤

እለ መከሩ እኩየ ላዕሌየ፤

ወደኋላቸውም አሉ፡፡

ወኮኑ ከመ ጸበል፡ ዘቅድመ ገጸ ነፋስ፡፡

በነፋስ ፊት እንዳለ ትቢያ ኾኑ፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፮፥ ቁ. ፩-፲፮፡፡

፯ኛ፡ ማግሰኛ፥ በጧቱ፡ ፫ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘዳግ. ምዕ. ፳፥ ቁ. ፲፩-፲፱፤
ሲራ. ምዕ. ፫፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፻፲፰፥ ቁ. ፻፶፬-፻፶፭፡፡

ፈታሕከ ፍትሕየ ወባልሓኒ፤

ፍርዴን ፈረድህ፤ አዳንኸም፡፡

ወበእንተ ቃልከ አሕየውከኒ፤

ስለቃልህ፡ ሕያው አደረግኸኝ፡፡

ርኑቅ ሕይወት እምኃጥአን ፡፡

ሕይወት፡ ከኃጥአን ሩቅ ናት፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፫፥ ቁ. ፴፯-፴፱፤
ማቴ. ምዕ. ፳፬፥ ቁ. ፩-፪፡፡

፰ኛ፡ ማግሰኛ፥ በቀትሩ፡ ፮ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሕዝ. ምዕ. ፳፩፥ ቁ. ፫-፲፯፤
ሲራ. ምዕ. ፬፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፲፯፥ ቁ. ፲፯-፲፰፡፡

ወአድጎነኒ እምፀርየ ጽኑዓን፤

ከብርቱዎች ጠላቶቼ፥ ከሚጠሉኝም አዳነኝ፤

ወእምጸላእትየ እስመ ይኔይሉኒ፤

በርትተውብኝ ነበርና፤ ፤

ወበጽሑኒ በዕለተ ምንዳቤየ፡፡

በመከራዬ ቀን ደረሱብኝ፡፡

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፰፥ ቁ. ፲፪-፳፡፡

፱ኛ፡ ማግሰኞ፥ በቀትር በኋላ፡ ፱ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘፍጥ. ምዕ. ፯፥ ቁ. ፭-ጳጪ፤
ዘፍጥ. ምዕ. ፯፥ ቁ. ፩-ጳ፬፤
ዘፍጥ. ምዕ. ፰፥ ቁ. ፩-ጳጪ፤
ዘፍጥ. ምዕ. ፱፥ ቁ. ፩-፯፤
ምሳ. ምዕ. ፱፥ ቁ. ፩-፪፤
ኢሳ. ምዕ. ፵፥ ቁ. ፱-፴፩፤
ዳን. ምዕ. ፯፥ ቁ. ፪-ጳ፰።

ምስባክ፡- መዝ. ፳፬፥ ቁ. ፩-፪።

ነቤከ እግዝእ አንቃዕዶኩ ነፍስየ አምላኪያ፤ አቤቱ አምላኬ! ነፍሴን ወዳንተ አነሣ፤
ወኪያከ ተወክልኩ እግዚእ ወኢይት-ነፈር አቤቱ! በአንተ ታምኛለሁና ፡
ለዓለም፤ ለዘለዓለም አላፍርም፤
ወኢይሥሐቀኒ ጸላእትየ። ጠላቶቼ በእኔ አይሣለቁብኝም!

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፬፥ ቁ. ፫-፴፭።

፲ኛ፡ ማግሰኞ፥ በሠርክ፡ ፲፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ኢሳ. ምዕ. ፳፱፥ ቁ. ፭-ጳ፩፤
ኢሳ. ምዕ. ፳፰፥ ቁ. ፲፮-ጳ፯፤
ምሳ. ምዕ. ፯፥ ቁ. ፳-፴፭፤
ምሳ. ምዕ. ፯፥ ቁ. ፩-፬፤

ምስባክ፡- መዝ. ፵፬፥ ቁ. ፮-፯።

መንበርከ እግዚእ ለዓለመ ዓለም፤ አቤቱ! ዙፋንህ ለዘለዓለም ነው፤
በትረ ጽድቅ፥ ወበትረ መንግሥትክ፤ የመንግሥትህ በትር፡ የእውነት በትር ነው፤
አፍቀርከ ጽድቅ፥ ወዐመፃ ጸላእከ። እውነትን ወደድህ፥ ዓመፃንም ጠላህ።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፭፥ ቁ. ፲፬-፵፮።
ማቴ. ምዕ. ፳፮፥ ቁ. ፩-፪።

የረቡዕ

፩ኛ፡ ማግሰኞ፥ በምሽቱ፡ ፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሕዝ. ምዕ. ፳፪፥ ቁ. ፲፰-ጳ፪።

ምስባክ፡- መዝ. ፶፰፥ ቁ. ፲፮-፲፯።

ረዳኢያ አንተ ወለከ እዜምር ለአምላኪያ፤ ረዳቱ አንተ ነህ፤ ለአንተ ለአምላኬ እዘምራለሁ፤
እስመ አምላኪያ ወምስካይያ አንተ፤ አንተ አምላኬ፥ መጠጊያዬም ነህና፤
አምላኪያ ውእቱ ሣህልየ። አምላኬ፡ ምሕረቴም ነህ።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፪፥ ቁ. ፩-፲፬።

፪ኛ፡ ማግሰኞ፡ በማታው፡ ፫ ሰዓት፤

ምንባብ፡- አሞ. ምዕ. ፭፡ ቁ. ፲፰-፳፯፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፳፬፡ ቁ. ፬፡፡

ብፁዕ ዘኅረይኮ ወዘተወከፍኮ፤ አንተ የመረጥከው ብፁዕ ነው፤
ወዘአኅደርኮ ውስተ አዕጻዲኮ፤ በአደባባዮችህ እንዲያድር የተቀበልኸው፤
ጸጉበነ እግዚአ እምበረከተ ቤትኮ፡፡ አቤቱ! ከቤትህ በረከት ጠገብን፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፬፡ ቁ. ፴፯-፶፩፡፡

፫ኛ፡ ረቡዕ፡ በሌሊቱ፡ ፮ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ኤር. ምዕ. ፲፯፡ ቁ. ፩-፲፫፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፻፩፡ ቁ. ፩-፪፡፡

ሰማዕከኒ እግዚአ ጸሎትየ፤ አቤቱ፡ ጸሎቴን ሰማህ፤
ወበጽሓ ቅድሜከ ገዓርየ፤ ጩኸቴም ወደአንተ ደረሰ፤
ወኢሜጥከ ገጸከ እምኔየ፡፡ ፊትህን ከእኔ አልመለስህም።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፭፡ ቁ. ፩-፲፫፡፡

፬ኛ፡ ረቡዕ፡ በነግሡ፡ ፱ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሆሴ. ምዕ. ፱፡ ቁ. ፲፬-፲፯፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፳፪፡ ቁ. ፳-፳፩፡፡

አድጎንካ እምኩናት ለነፍስየ፤ ነፍሴን ከሰይፍ አዳንሃት፤
ወእምእደ ከለባት ለብሐቱትየ፤ ብቸኝነቴንም፡ ከውሾች እጅ፤
አድጎንከኒ እምአፈ አንበሳ፤ ከአንበሳ አፍ አዳንኸኝ።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፫፡ ቁ. ፳፫-፴፮፡፡

፭ኛ፡ ረቡዕ፡ በንጋቱ፡ ፲፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ጥቢ. ምዕ. ፭፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፶፮፡ ቁ. ፩-፪፡፡

ተሣሃልከኒ እግዚአ ተሣሃልከኒ! ማርኸኝ! አቤቱ ማርኸኝ!
እስመ ኪያከ ተወከለት ነፍስየ፤ ነፍሴ በአንተ ተማምናለች፤
ወተወከልኩ በጽላሎተ ክነፊኮ፡፡ በክንፎችህ ጥላ እታመናለሁ፡፡

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፲፩፡ ቁ. ፶፭-፶፯፡፡

፮ኛ፡ ረቡዕ፡ በማለዳው፡ ፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘጸአ. ምዕ. ፲፯፡ ቁ. ፩-፯፤
ኢሳ. ምዕ. ፪፡ ቁ. ፩-፲፩፤
ምሳ. ምዕ. ፲፡ ቁ. ፩-፭፡፡
ሆሴ. ምዕ. ፭፡ ቁ. ፲፫-፲፭፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፹፪፡ ቁ. ፭-፮፡፡

እስመ ተማከሩ ኅቡረ ወዐረዩ፤ በአንተ ላይ፡ በኅብረት ተመዛጥረው ተማከሩ፤
ላዕሌከ ተሰካተዩ ወተካዩዱ፤ ቃል ኪዳናቸውንም፡ በመሓላ አጸኑ፤
ተዳይኒሆሙ ለኤዶምያስ ወለእስማኤላውያን፡፡ የኤዶማውያንና የእስማኤላውያን ከተሞች፡፡

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፲፩፡ ቁ. ፵፮-፶፬፡፡

፯ኛ፡ ረቡዕ፡ በጧቱ፡ ፫ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘጸአ. ምዕ. ፲፫፡ ቁ. ፲፮-፳፪፤
ሲራ. ምዕ. ፳፪፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፵፡ ቁ. ፮-፯፡፡

ይባእ ወይርአይ ዘከንቶ ይነብብ፤ እኔን ለማየት ቢገባ፡ ከንቱን ይናገራል፤
ልቡ አስተጋብአ ኃጢአተ ላዕሌሁ፤ ልቡ፡ ኃጢአትን በላዩ ሰበሰበለት፤
ይወጽእ አፍአ ወይትናገር ወዮኅብር ላዕሌዮ፡፡ ወደውጭ ወጥቶም፡ በላዩ ከተነሡት ጋር ያብራል፡፡

ወንጌል፡- ሉቃ. ምዕ. ፳፪፡ ቁ. ፩-፮፡፡

፳ኛ፡ ረቡዕ፡ በቀትሩ፡ ፮ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘፀአ. ምዕ. ፲፬፡ ቁ. ፲፫-፴፩፤
ሲራ. ምዕ. ፳፫፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፵፡ ቁ. ፭-፮፡፡

ጸላእትየሰ እኩዩ ይቤሉ ላዕሌዮ፤ ጠላቶቹ፡ በላዩ ክፉን ይናገራሉ፤
ማእዜ ይመውት ወይሠዓር ስሙ፤ መቼ ይሞታል? ስሙስ መቼ ይሻራል? ይላሉ፤
ይባእ ወይርአይ ዘከንቶ ይነብብ፡፡ እኔን ለማየት ቢገባ፡ ከንቱን ይናገራል፡፡

ወንጌል፡- ሉቃ. ምዕ. ፯፡ ቁ. ፴፮-፶፫፡፡

፱ኛ፡ ረቡዕ፡ በቀትር በኋላ፡ ፱ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘፍጥ. ምዕ. ፳፬፡ ቁ. ፩-፱፤
ዘኑሉ. ምዕ. ፳፡ ቁ. ፩-፲፫፤
ምሳ. ምዕ. ፩፡ ቁ. ፲-፴፫፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፹፪፡ ቁ. ፪-፫፡፡

እስመ ናሁ ወውዑ ፀርከ፤ እነሆ፡ ጠላቶችህ ጮኸዋልና፤
ወአንሥኡ ርእሶሙ ጸላእትከ፤ የሚጠሉህም ራሳቸውን አንሥተዋልና፤
ወተጓሕለውዎሙ ምክረ ለሕዝብከ፡፡ ሕዝብህን በምክር ሸነገሏቸው፡፡

ወንጌል፡- ማር. ምዕ. ፲፬፡ ቁ. ፩-፲፩፡፡

፲ኛ፡ ረቡዕ፡ በሠርክ፡ ፲፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ኢሳ. ምዕ. ፶፰፡ ቁ. ፩-፲፬፤
ኢሳ. ምዕ. ፶፱፡ ቁ. ፩-፰፤

ምስባክ፡- መዝ. ፯፡ ቁ. ፪-፫፡፡

ተሣላልከኒ እግዚአ እስመ ድውይ አነ፤ በሽተኛ ነበርሁ፤ አቤቱ! በምሕረትህ አዳንኸኝ!
ወፈወስከኒ እስመ ተሀውካ አዕፅምትየ፤ አጥንቶቼ ታውከው ነበር፤ ፈወስኸኝ፤
ነፍስየኒ ተሀውከት ፈድፋደ፡፡ ነፍሴ እጅግ ታውካ ነበር።

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፲፪፡ ቁ. ፳፯-፴፯፡፡

የሐሙስ

፩ኛ፡ ረቡዕ፡ በምሽቱ፡ ፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሕዝ. ምዕ. ፵፪፡ ቁ. ፩-፲፬፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፰፡ ቁ. ፩-፪፡፡

አድጎንከኒ እግዚአ እስመ በጽሓኒ ማይ እስከ ነፍስየ፤ አቤቱ፡ ውኃ እስከነፍሴ አጥለቅልቆኝ፤ አዳንኸኝ፤
ጠጋዕኩ ውስተ ዕሙቅ፤ ቀላይ ወኃይል አልብየ፤ ወደጥልቁ ረግረግ ስለተጠጋሁ፡ ዓቅሜ ዐልቆ፤ ከባሕሩ
በጻሕኩ ውስተ ማዕምቀ ባሕር ወወውሎ አስጠመኒ፡፡ ጥልቀት ስለደረሰሁም፡ ማዕበሉ አስጥሞኝ ነበር።

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፲፡ ቁ. ፲፯-፳፩፡፡

፪ኛ፡ ረቡዕ፡ በማታው፡ ፫ ሰዓት፤

ምንባብ፡- አሞ. ምዕ. ፬፡ ቁ. ፪-፲፫።

ምስባክ፡- መዝ. ፻፳፱፡ ቁ. ፩-፪።

አድጎንከኒ እግዚአ እምብእሲ እኩይ፤ አቤቱ፡ ከክፉ ሰው አዳንኸኝ፤
ወእምሰብእ ዐማሂ ባልሐኒ፤ ከዐመፀኛ ሰው ጠበቅኸኝ፤
እለ ዐመፃ መከሩ በልቦሙ።። በልባቸው፡ ዐመፅን ከሸመቁ።።

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፲፪፡ ቁ. ፩-፲፩።

፫ኛ፡ ሐሙስ፡ በሌሊቱ፡ ፯ ሰዓት፤

ምንባብ፡- አሞ. ምዕ. ፫፡ ቁ. ፩-፲፩።

ምስባክ፡- መዝ. ፷፫፡ ቁ. ፭።

ወአጽንዑ ሎሙ ነገረ እኩየ፤ ለእነርሱ ለራሳቸው፡ ክፉ ነገርን አጸኑ፤
ወተማከሩ ይኅብኡ ሎሙ መሥገርተ፤ ወጥመድን ይሠውሩ ዘንድ ተማከሩ፤
ወይቤሉ፡ “አልቦ ዘይሬእየነ!” “የሚያየን የለም!” ይላሉም።።

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፲፪፡ ቁ. ፴፯-፵፫።

፬ኛ፡ ሐሙስ፡ በነግሁ፡ ፱ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሕዝ. ምዕ. ፳፡ ቁ. ፴-፴፫።

ምስባክ፡- መዝ. ፯፡ ቁ. ፩-፪።

እግዚአ አምላኪየ፡ ብከ ተወክልኩ ኢገደፍከኒ፤ አቤቱ፡ አምላኬ! በአንተ ታምኛለሁና አልተውኸኝም፤
ወአድጎንከኒ እምኮሎሙ እለ ርዱኒ ወባልሃኒ! ከሚያሳድዱኝ ኹሉ አዳንኸኝ፤ አወጣኸኝ፤
ከመ ኢይምሥጥዋ፡ ከመ አንበሳ ለነፍስየ።። ነፍሴን፡ እንደአንበሳ ነጥቀው እንዳይሰብሩዋት።።

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፫፡ ቁ. ፳፯-፴፱።

፭ኛ፡ ሐሙስ፡ በንጋቱ፡ ፲፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ኤር. ምዕ. ፰፡ ቁ. ፱-፱።

ምስባክ፡- መዝ. ፷፩፡ ቁ. ፩-፪።

እስመ ኅቤሁ መድኃኒትየ፤ መድኃኒቱ ከእርሱ ዘንድ ናትና፤
እስመ ውእቱ አምላኪየ ወመድኃኒየ፤ እርሱ አምላኬ፡ መድኃኒቴም ነውና፤
ወውእቱ ረዳኢየ ወኢይትሀወክ ለዝሉፉ።። እርሱ ረዳቴ ስለኾነ፡ ምንጊዜም አልታወክም።።

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፲፫፡ ቁ. ፵፬-፶፡

፯ኛ፡ ሓሙስ፡ በማለዳው፡ ፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘጸአ. ምዕ. ፲፯፡ ቁ. ፰-፲፯፤
የሐዋ. ምዕ. ፩፡ ቁ. ፲፭-፳፤

ምስባክ፡- መዝ. ፶፬፡ ቁ. ፳፩-፳፪፤

ወጽሕደ እምቅብዕ ነገሩ፤ ቃሎቹ፡ ከዘይት ይልቅ ለሰለሱ፤
እሙንቱስ ማዕበል ያሰጥሙ፤ እነርሱም፡ የሚያሰጥም ማዕበል ናቸው፤
ግድፍ ላዕለ እግዚአብሔር ገሊናከ ትካዜህን በእግዚአብሔር ላይ ጣል!
ወውእቱ ይሴስየክ። እርሱም፡ ይደግፍሃል።

ወንጌል፡- ሉቃ. ምዕ. ፳፪፡ ቁ. ፩-፲፬፤

፯ኛ፡ ሓሙስ፡ በጧቱ፡ ፫ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘጸአ. ምዕ. ፴፪፡ ቁ. ፴-፴፭፤
ዘጸአ. ምዕ. ፴፫፡ ቁ. ፩-፫፤
ሚክ. ምዕ. ፪፡ ቁ. ፫-፲፫፤
ሲራ. ምዕ. ፳፬፤

ምስባክ፡- መዝ. ፶፫፡ ቁ. ፳፩-፳፪፤

ወይንዕዋ ለነፍስ ጻድቅ፤ የእውነተኛን ሰው ነፍስ ያደቡባታል፤
ወይኳንን ደመ ንጹሐ፤ በንጹሕ ደምም ይፈርዳሉ፤
ወኮነኒ እግዚአብሔር ጸወንዮ። በዚህ ጊዜ፡ እግዚአብሔር መጠጊያ ኾነኝ።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፯፡ ቁ. ፲፯-፲፱፤

፳ኛ፡ ሓሙስ፡ በቀትሩ፡ ፯ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ኤር. ምዕ. ፯፡ ቁ. ፫-፲፭፤
ሕዝ. ምዕ. ፳፡ ቁ. ፴፱-፵፬፤
ሚክ. ምዕ. ፪፡ ቁ. ፯-፲፫፤
ሚክ. ምዕ. ፫፡ ቁ. ፩-፳፤
ሶፎ. ምዕ. ፩፡ ቁ. ፯-፲፰፤
ሲራ. ምዕ. ፲፪፤

ምስባክ፡- መዝ. ፴፡ ቁ. ፲፫-፲፬፤

እስመ ሰማዕቲ ድምፀ ብዙኃን እለ ዐገቱኒ ዐውድዮ፤ ዙርያዬን የከበቡኝን የብዙዎችን ድምፅ ሰማሁ፤
ሶበ ተጋብኡ ጎቡረ ላዕሌዮ፤ በእኔ ላይ በአንድነት ተሰብስበው፤
ወተማከሩ ይምሥጥዋ ለነፍሰዮ። ነፍሴን ሊያጠፉ ሲማከሩ።

ወንጌል፡- ማር. ምዕ. ፲፬፡ ቁ. ፲፪-፲፮፤

፱ኛ፡ ሓሙስ፡ በቀትር በኋላ፡ ፱ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘፍጥ. ምዕ. ጳጳ፤ ቁ. ፩-፲፱፤
 ኢሳ. ምዕ. ፳፩፤ ቁ. ፩-፯፤
 ኢዮ. ምዕ. ፳፯፤ ቁ. ፩-፳፫፤፤
 ኢዮ. ምዕ. ፳፰፤ ቁ. ፩-፲፫፤
 ሚሊ. ምዕ. ፩፤ ቁ. ፱-፲፬፤
 ሚሊ. ምዕ. ፪፤ ቁ. ፩-፰፤

ምስባክ፡- መዝ. ፳፪፤ ቁ. ፩-፪፤

እግዚአብሔር ይፈለገደ ወአልቦ ዘየጎጥአኒ፤ እግዚአብሔር እረኛዬ ነው፤ የሚያሳጣኝም የለም፤
 ውስተ ብሔር ሥዑር ህዩ የጎድረኒ፤ ልምላሜን በተጎናጸፈ ምድር ያሳድረኛል፤
 ውንበ ማየ ዕረፍት ሐፀነኒ፤ ውኃ ወዳለበትም መርቶ ያሳርፈኛል፤

ወንጌል፡- ሉቃ. ምዕ. ፳፪፤ ቁ. ፯-፲፫፤፤

የጎፅበተ እግር

ምንባብ፡- ዘፍጥ. ምዕ. ፲፰፤ ቁ. ፩-፴፫፤
 ዘጸአ. ምዕ. ፲፬፤ ቁ. ፳፱-፴፩፤
 ኢዮ. ምዕ. ፫፤ ቁ. ፲፫-፲፯፤
 ኢሳ. ምዕ. ፬፤ ቁ. ፪-፮፤
 ኢሳ. ምዕ. ፶፭፤ ቁ. ፩-፲፫፤
 ሕዝ. ምዕ. ፲፩፤ ቁ. ፲፯-፳፩፤
 ሕዝ. ምዕ. ፵፯፤ ቁ. ፪-፱፤
 መዝ. ምዕ. ፶፤
 መዝ. ምዕ. ፶፫፤
 መዝ. ምዕ. ፶፬፤
 መዝ. ምዕ. ፶፭፤
 መዝ. ምዕ. ፶፫፤
 መዝ. ምዕ. ፳፰፤
 ፩ጢሞ. ምዕ. ፬፤ ቁ. ፱-፲፮፤
 ፩ጢሞ. ምዕ. ፭፤ ቁ. ፩-፲፤
 ፩ጴጥ. ምዕ. ፫፤ ቁ. ፰-፳፤
 የሐዋ. ምዕ. ፰፤ ቁ. ፳፯-፵፤

ምስባክ፡- መዝ. ፶፤ ቁ. ፯-፰፤፤

ትነዝሀኒ በአሳብ ወእነጽሕ፤ በሂሶጽ ትረጨኛለህ፤ እነጻማለሁ፤
 ተጎድበኒ እምበረድ ወእጸዐዱ፤ ታጥበኛለህ፤ ከበረዶም ይልቅ፤ ነጭ እኸናለሁ፤
 ታሰምዓኒ ትፍሥሕተ ወሐሤተ፤ ሐሤትንና ደስታንም ታሰማኛለህ፤

ወንጌል፡- ዮሐ. ምዕ. ፲፫፤ ቁ. ፩-፳፤፤

የቀርባን

ምንባብ፡- ጆቆሮ. ምዕ. ፲፩፥ ቁ. ፳፫-፴፬፤
ጆጴጥ. ምዕ. ፪፥ ቁ. ፲፱-፳፭፤
የሐዋ. ምዕ. ፲፥ ቁ. ፴፬-፵፫።

ምስባክ፡- መዝ. ፳፪፥ ቁ. ፭-፮።

ወሠራዕክ ማዕደ በቅድሚያ፤ በፊቴ ገበታን አዘጋጀህልኝ፤
በአንጻሪሆሙ ለእለ ይሣቅዩኒ፤ በጠላቶቼ ፊት ለፊት፤
ወአጽሐድክ በቅብዕ ርእስዮ። ራሴን በዘይት ቀባህ።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፮፥ ቁ. ፳-፴፯።

፲ኛ፡ ሐሙስ፡ በሠርክ፡ ፲፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- መዝ. ምዕ. ፻፶፤
ኤር. ምዕ. ፴፩፥ ቁ. ፲፭-፳፮፤
ኢሳ. ምዕ. ፶፪፥ ቁ. ፲፫-፲፭፤
ኢሳ. ምዕ. ፶፫፥ ቁ. ፩-፲፪፤
ኢሳ. ምዕ. ፶፬፥ ቁ. ፩-፳፤
ኢሳ. ምዕ. ፴፩፥ ቁ. ፩-፱፤
ኢሳ. ምዕ. ፴፪፥ ቁ. ፩-፳፤
ኢሳ. ምዕ. ፴፫፥ ቁ. ፩-፲፤

የዓርብ፡ የስቅለት።

፩ኛ፡ ሐሙስ፡ በምሽቱ፡ ፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ኤር. ምዕ. ፳፥ ቁ. ፲፯-፳፪፤
ኤር. ምዕ. ፱፥ ቁ. ፩-፫።

ምስባክ፡- መዝ. ፻፩፥ ቁ. ፩-፪።

ሰማዕከኒ እግዚአ ጸሎትዮ፤ አቤቱ፡ ጸሎቴን ሰማህ፤
ወበጽሐ ቅድሚክ ገዓርዮ፤ ጩኸቴም ወደአንተ ደረሰ፤
ወኢሜጥክ ገጸክ እምኔዮ። ፊትህን ከእኔ አልመለስህም።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፮፥ ቁ. ፳-፳፱፤
ማር. ምዕ. ፲፬፥ ቁ. ፲፯-፳፭፤
ሉቃ. ምዕ. ፳፪፥ ቁ. ፲፬-፴፫፤
ዮሐ. ምዕ. ፲፫፥ ቁ. ፳፩-፴፰፤
ዮሐ. ምዕ. ፲፬-፲፯።

፪ኛ፡ ሓሙስ፡ በማታው፡ ቺ ሰዓት፡

ምንባብ፡- ሕዝ. ምዕ. ፳፥ ቁ. ፴፱-፵፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፻፳፥ ቁ. ፩-፪፡፡

እግዚአ ኢተጸመምከኒ ስእለትዮ፤ አቤቱ፥ ልመናዬን ከመስማት ዝም አላልሀም።
እስመ አፈ ዐማሂ፥ ወአፈ ኃጥእ፤ የዐመፀኛ አፍና የኃጢአተኛ አፍ በላዬ
አብቀዉ ላዕሌዮ፤ ተላቅቀውብኛልና፤
ወነበቡ ላዕሌዮ በልሳነ ዐመፃ፡፡ በዐመፅ አንደበት፡ በላዬ ተናገሩ፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፮፥ ቁ. ፴-፴፭፤
ማር. ምዕ. ፲፬፥ ቁ. ፳፮-፴፩፤
ሉቃ. ምዕ. ፳፪፥ ቁ. ፴፩-፴፱፤
ዮሐ. ምዕ. ፲፰፥ ቁ. ፩-፱፤

፫ኛ፡ ዓርብ፡ በሌሊቱ፡ ፮ ሰዓት፡

ምንባብ፡- ሕዝ. ምዕ. ፳፪፥ ቁ. ፳፫-፳፰፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፳፰፥ ቁ. ፲፰-፲፱፡፡

ነጻራ ለነፍስዮ ወአድጎና፤ ነፍሴን ተመልክቶ፡ ተቤዣት!
ወአድጎነኒ በእንተ ጸላእትዮ፤ ስለጠላቶቼም አዳነኝ፤
ለሊክ እግዚአ፡ ተአምር ጽዕለትዮ፡፡ አንተ ስድቤን ታውቃለህና፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፮፥ ቁ. ፴፮-፵፮፤
ማር. ምዕ. ፲፬፥ ቁ. ፴፪-፵፪፤
ሉቃ. ምዕ. ፳፪፥ ቁ. ፵-፵፮፤
ዮሐ. ምዕ. ፲፰፥ ቁ. ፫-፱፡፡

፬ኛ፡ ዓርብ፡ በነግሁ፡ ፱ ሰዓት፡

ምንባብ፡- ኤር. ምዕ. ፱፥ ቁ. ፯-፲፩፡፡

ሕዝ. ምዕ. ፳፭፥ ቁ. ፩-፲፯፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፳፯፥ ቁ. ፫-፬፡፡

እለ ይትናገሩ ሰላመ ምስለ ቢጸሙ፤ ከባልንጀራቸው ጋር ሰላም ስለሚናገሩ፤
ወእኩይ ውስተ ልበሙ፤ ክፋት በልባቸው እያለ፤
ሀብኩሙ በከመ ምግባሮሙ፡፡ እንደሥራቸው ሰጠሃቸው፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፮፥ ቁ. ፵፯-፶፰፤
ማር. ምዕ. ፲፬፥ ቁ. ፵፫-፶፬፤
ሉቃ. ምዕ. ፳፪፥ ቁ. ፵፯-፶፭፤
ዮሐ. ምዕ. ፲፰፥ ቁ. ፲-፲፬፡፡

ጅኛ፡ ዓርብ፡ በንጋቱ፡ ፲፩ ሰዓት፡

ምንባብ፡- ኢሳ. ምዕ. ፳፯፡ ቁ. ፲፩-፲፫፤
ኢሳ. ምዕ. ፳፰፡ ቁ. ፩-፲፭፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፪፡ ቁ. ፩-፪፡፡

ለምንት አንገለጉ አሕዛብ፤ አሕዛብ፡ ለምን ያጉረመርማሉ?
ወሕዝብኒ ነበቡ ከንቶ፤ ወገኖችሰ፡ ለምን ከንቱ ነገርን ይናገራሉ?
ወተንሥኡ ነገሥተ ምድር፡፡ የምድር መንግሥታት፡ በፈጣሪ ላይ ተነሡ፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፯፡ ቁ. ፶፱-፸፭፤
ማር. ምዕ. ፲፬፡ ቁ. ፶፭-፸፪፤
ሉቃ. ምዕ. ፳፪፡ ቁ. ፶፮-፷፬፤
ዮሐ. ምዕ. ፲፰፡ ቁ. ፲፭-፳፯፡፡

፯ኛ፡ ዓርብ፡ በማለዳው፡ ፩ ሰዓት፡

ምንባብ፡- ዘዳግ. ምዕ. ፰፡ ቁ. ፲፱-፳፤
ዘዳግ. ምዕ. ፱፡ ቁ. ፩-፳፬፤
ኢሳ. ምዕ. ፩፡ ቁ. ፩-፱፡፡
ኢሳ. ምዕ. ፴፫፡ ቁ. ፭-፳፪፤
ኤር. ምዕ. ፳፡ ቁ. ፩-፲፰፤
ኤር. ምዕ. ፲፪፡ ቁ. ፩-፰፤
ጥበ. ምዕ. ፩፡፡
ዘካ. ምዕ. ፲፩፡ ቁ. ፲፩-፲፬፤
ሚክ. ምዕ. ፯፡ ቁ. ፩-፰፤
አሞ. ምዕ. ፪፡ ቁ. ፩-፲፮፤
አሞ. ምዕ. ፫፡ ቁ. ፩-፯፤
ሆሴ. ምዕ. ፲፡ ቁ. ፫-፰፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፴፬፡ ቁ. ፲፩-፲፪፡፡

ተንሥኡ ላዕሌየ ሰማዕተ ዐመፃ፤ የዐመፃ ምስክሮች ተነሡብኝ፤
ወዘኢየአምር ነበቡ ላዕሌየ፤ የማላውቀውንም፡ በእኔ ላይ ተናገሩ፤
ፈደዩኒ እኪተ ህየንተ ሠናይት፡፡ ስለበጎ፡ ክፋትን መለሱልኝ፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፯፡ ቁ. ፩-፲፬፤
ማር. ምዕ. ፲፭፡ ቁ. ፩-፭፤
ሉቃ. ምዕ. ፳፪፡ ቁ. ፳፭-፸፩፤
ዮሐ. ምዕ. ፲፰፡ ቁ. ፳፰-፵፡፡

ጌኛ፡ ዓርብ፡ በጧቱ፡ ቪ ሰዓት፡

ምንባብ፡- መዝ. ምዕ. ፴፬፡፡
ዘፍጥ. ምዕ. ፵፰፡፡ ቁ. ፩-ጳጪ፤
ኢሳ. ምዕ. ፳፫፡፡ ቁ. ፩-፲፱፤
ኢሳ. ምዕ. ፳፬፡፡ ቁ. ፩-፬፤
ኢሳ. ምዕ. ፬፡፡ ቁ. ፰-፲፮፡፡
ኢሳ. ምዕ. ፶፡፡ ቁ. ፬-፲፩፤
ኢሳ. ምዕ. ፫፡፡ ቁ. ፭-፲፭፤
ሚክ. ምዕ. ፯፡፡ ቁ. ፱-ጳ፤
ኢዮ. ምዕ. ጳ፱፡፡ ቁ. ፩-ጳጳ፤
ኢዮ. ምዕ. ፴፡፡ ቁ. ፩-፲፬፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ጳ፩፡፡ ቁ. ፲፮-፲፯፡፡

ዐገቱኒ ከለባት ብዙኃን፤ ብዙ ውሾች ከብበውኛል፤
ወአካዙኒ ማኅበሮሙ ለእኩያን፤ የክፉዎች ጉባኤም ያዘኝ፤
ቀነሠኒ እደውየ ወእገርዮ፡፡ እጆቼንና እግሮቼን ቸካከሩኝ፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ጳ፯፡፡ ቁ. ፲፭-ጳ፯፤
ማር. ምዕ. ፲፭፡፡ ቁ. ፯-፲፭፤
ሉቃ. ምዕ. ጳ፫፡፡ ቁ. ፲፫-ጳ፭፤
ዮሐ. ምዕ. ፲፱፡፡ ቁ. ፩-፲፪፡፡

ጌኛ፡ ዓርብ፡ በቀትሩ፡ ፮ ሰዓት፡

ምንባብ፡- ዘኁ. ምዕ. ጳ፩፡፡ ቁ. ፩-፱፤
ኢሳ. ምዕ. ፶፫፡፡ ቁ. ፯-፲፪፤ ኢሳ.
ምዕ. ፲፫፡፡ ቁ. ፩-፲፤
ኢሳ. ምዕ. ፶፡፡ ቁ. ፲-፲፩፤
ኢሳ. ምዕ. ፶፩፡፡ ቁ. ፩-፮፡፡
አሞ. ምዕ. ፳፡፡ ቁ. ፳-፲፬፤
አሞ. ምዕ. ፱፡፡ ቁ. ፩-፲፭፤
ሕዝ. ምዕ. ፴፯፡፡ ቁ. ፲፭-ጳጪ፤
ገላ. ምዕ. ፮፡፡ ቁ. ፲፬-፲፯፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ጳ፩፡፡ ቁ. ፲፮-፲፯፡፡

ቀነሠኒ እደውየ ወእገርዮ፤ እጆቼንና እግሮቼን ቸካከሩኝ፤
ወኁለቁ ከሉ አዕዕምትዮ፤ አጥንቶቼ ኹሉ ተቈጠሩ፤
እሙንቱስ ጠይቆሙ ወተዐወሩኒ፡፡ እነርሱም አዩኝ፡፡ ተመለከቱኝም፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ጳ፯፡፡ ቁ. ጳ፯-፵፭፤
ማር. ምዕ. ፲፭፡፡ ቁ. ፲፮-፴፫፤
ሉቃ. ምዕ. ጳ፫፡፡ ቁ. ጳ፯-፵፬፤
ዮሐ. ምዕ. ፲፱፡፡ ቁ. ፲፫-ጳ፯፡፡

፱ኛ፡ ዓርብ፡ በቀትር በኋላ፡ ፱ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ኢዮ. ምዕ. ፭፡ ቁ. ፲-፲፪፤
                  ሩት ምዕ. ፪፡ ቁ. ፲፩-፲፬፤
                  ኤር. ምዕ. ፲፰፡ ቁ. ፲፰-፳፫፤
                  ኤር. ምዕ. ፲፪፡ ቁ. ፩-፲፫፤
                  ኢሳ. ምዕ. ፳፬፡ ቁ. ፩-፳፫፤
                  ኢሳ. ምዕ. ፳፭፡ ቁ. ፩-፲፪፤
                  ኢሳ. ምዕ. ፳፮፡ ቁ. ፩-፰፤
                  ዘካ. ምዕ. ፲፬፡ ቁ. ፭-፲፩፡፡
                  ኢዮ. ምዕ. ፲፮፡ ቁ. ፩-፳፪፤
                  ፊልጵ. ምዕ. ፪፡ ቁ. ፩-፲፰፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፰፰፡ ቁ. ፳፩-፳፪፡፡

ወወደዩ ሓሞተ ውስተ መብልዕዮ፤ በመብሌ ውስጥ ሓሞትን ጨመሩ፤
ወአስተዩኒ ብሒኦ ለጽምእዮ፤ ለጥማቴም ሆምጣጤን አጠጡኝ፤
ኮነት ማእደሙ መሥገርተ በቅድሚያሁ፡፡ ገበታቸው፡ በፊታቸው፡ ወጥመድ ኾነችባቸው፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፯፡ ቁ. ፵፯-፶፯፤
                  ማር. ምዕ. ፲፭፡ ቁ. ፴፬-፴፯፤
                  ሉቃ. ምዕ. ፳፫፡ ቁ. ፵፭-፵፮፤
                  ዮሐ. ምዕ. ፲፱፡ ቁ. ፳፰-፴፯፡፡

፲ኛ፡ ዓርብ፡ በሠርክ፡ ፲፩ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ዘጸአ. ምዕ. ፲፪፡ ቁ. ፩-፲፬፤
                  ኢሳ. ምዕ. ፶፩፡ ቁ. ፱-፳፫፤
                  ኢሳ. ምዕ. ፶፪፡ ቁ. ፩-፲፭፤
                  ሶፎ. ምዕ. ፪፡ ቁ. ፭-፲፭፤
                  ሶፎ. ምዕ. ፫፡ ቁ. ፩-፰፡፡

ምስባክ፡- መዝ. ፻፵፪፡ ቁ. ፮-፯፡፡

አንሣእኩ እደውዮ ኅቤክ፤ እጆቼን ወደአንተ ዘረጋሁ፤
ነፍስዮኒ፡ ከመ ምድረ በድው ጸምአተክ፤ ነፍሴም እንደምድረ በዳ፡ አንተን ተጠማኝ፤
ፍጡነ ሰምዓከኒ እግዚአ ኅለፈት ነፍስዮ፡፡ አቤቱ ነፍሴ አልቃለኝና፡ ፈጥነህ ሰማኸኝ፡፡

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፯፡ ቁ. ፶፩-፶፮፤
                  ማር. ምዕ. ፲፭፡ ቁ. ፴፰-፵፩፤
                  ሉቃ. ምዕ. ፳፫፡ ቁ. ፵፯-፵፱፤
                  ዮሐ. ምዕ. ፲፱፡ ቁ. ፴፩-፴፯፡፡

፲፩ኛ፡ ዓርብ፡ በሠርክ፡ ፲፪ ሰዓት፤

ምንባብ፡- ሰቆ. ኤር. ምዕ. ፫፡ ቁ. ፩-፳፮፤
መኃ. ምዕ. ፱፡ ቁ. ፲፬-፲፮፤ ፭፡ ቁ. ፩-፪።

ምስባክ፡- መዝ. ፻፵፪፡ ቁ. ፮-፯።

እስመ ሮዳ ጸላኢ ለነፍስዎ፤ ጠላት ነፍሴን አሳድዷታል፤
ወአኅሠራ ውስተ ምድር ለሕይወትዎ፤ ሕይወቴንም በምድር ውስጥ አጎማቀሷታል፤
ወአንበሩኒ ውስተ ጽልመት ከመ ምውተ ትካት። ቀድሞ እንደሞተ ሰው፡ በጨለማ አኑሮኛል።

ወንጌል፡- ማቴ. ምዕ. ፳፯፡ ቁ. ፶፯-፷፩፤
ማር. ምዕ. ፲፭፡ ቁ. ፵፪-፵፯፤
ሉቃ. ምዕ. ፳፫፡ ቁ. ፶-፶፯፤
ዮሐ. ምዕ. ፲፱፡ ቁ. ፴፰-፵፪።

፲፪ኛ፡ ዓርብ፡ በሠርክ፡ ፲፪ ሰዓት፡ ከእግዚአታ በኋላ፤

ምንባብ፡- ዳን. ምዕ. ፫፡ ቁ. ፩-፴፤
ሶስና፤
መዝ. ፻፶፤
ጸሎተ ሠለስቱ ደቂቅ፤
ዘጸአ. ምዕ. ፲፭፡ ቁ. ፩-፲፱፤
ንዑስ አነ እምአኃውዎ፤
መዝ. ፻፳፤
መዝ. ፩።

ዕለተ ሰንበት፡ ዘአክበራ እግዚእን በዕረፍቱ።

ምንባብ፡- ራእዩ ዮሐንስን በሙሉ።

+ + +